

Деловодни број: 720

Датум: 20. јун 2024. године

***Извештај о реализацији
стручног усавршавања наставника,
директора и стручних сарадника
Основне музичке школе
«Невена Поповић»
у школској 2023/2024. години***

Београд, јун 2024. године

Садржај:

Извештај о реализацији програма стручног усавршавања запослених у школској 2023/2024. години	2
1. Стручно усавршавање ван установе	2
1.1. Кратак преглед стручног усавршавања ван установе у школској 2023/24. години	3
1.2. Детаљан опис обука у оквиру стручног усавршавања ван установе (семинари, стручни скупови – саветовања, трибине, конференције...) у школској 2023/24. години	5
2. Стручно усавршавање у установи	27
2.1. Реализација угледних/огледних часова, стручних предавања са дискусијом, као и садржаја из области образовања и васпитања у школској 2023/2024. години	28
2.1.1. Детаљан опис стручног усавршавања у установи у школској 2023/24. години	30
2.2. Стручно усавршавање преко Националне платформе у коју су укључена и деца – „ЧУВАМ ТЕ“	53
2.2.1. Детаљан опис стручног усавршавања преко Националне платформе у коју су укључена и деца – „ЧУВАМ ТЕ“	55

Извештај о реализацији програма стручног усавршавања запослених у школској 2023/2024. години

Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника се реализује у складу са Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника – у оквиру и ван установе.

У току године, а на основу Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/18, 10/19, 6/20 и 109/21 од 19. новембра 2021. године), наставници су држали огледне/угледне часове према предвиђеном плану, посећивали часове својих колега и размењивали искуства. Развојним планом установе предвиђене су активности како би се област Настава и учење унапредила и да се морају, као и претходних година, држати огледни/угледни часови и обрађивати стручне теме кроз предавања наставника. У оквиру стручног усавршавања унутар установе свакако се реализују јавни часови, концерти, такмичења и све остале активности.

На крају школске 2023/24. године сви наставници и стручни сарадници поднели су извештај о похађаним семинарима и активностима стручног усавршавања у оквиру установе у којима су учествовали. У оквиру стручног усавршавања унутар установе свакако се реализују јавни часови, концерти, такмичења и све остале активности.

Детаљан преглед остварених сати стручног усавршавања ван установе за сваког наставника појединачно израдио је педагог школе и тај преглед је доступан као прилог овог извештаја.

Детаљан преглед стручног усавршавања у установи за сваког наставника појединачно сачинио је Тим за стручно усавршавање уз помоћ наставника и он је доступан у виду прилога овог извештаја.

Детаљан извештај реализованих угледних/огледних часова, као и предавања налази се у оквиру овог извештаја.

Наставни кадар се редовно стручно усавршава и сви запослени су за 2023/24. годину остварили и више од обавезног минимума стручног усавршавања предвиђеног Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/18, 10/19, 6/20 и 109/21 од 19. новембра 2021. године).

1. Стручно усавршавање ван установе

Сви запослени су током школске 2023/2024. године остварили и више од обавезног облика стручног усавршавања предвиђеног Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/18, 10/19, 6/20 и 109/21 од 19. новембра 2021. године).

Детаљнији опис обука, са пратећим текстовима и мултимедијалним садржајем, као и увид у бодовне листе за сваког запосленог, налазе су у Извештају о стручном усавршавању запослених у школској 2023/2024. години (деловодни број: 720 од 20. јуна 2024. године).

1.1. Кратак преглед стручног усавршавања ван установе у школској 2023/24. години

Облик стручног усавршавања	Назив/тема облика стручног усавршавања	Организатор	Датум реализације	Место реализације	Учесници
Обука	<i>Унапређивање система дигитализације у образовању</i>	ЗУОВ, обука од јавног интереса	29.9-15.10. 2023. године	онлајн	Директорка школе и педагог
Конференција	<i>45. Конференција Центра за менаџмент</i>	Центар за менаџмент	8.10-11.10. 2023. године	Златибор	Секретар, шеф рачуноводства, референт
Саветовање	<i>Измене и допуне Закона о јавним набавкама</i>	Центар за менаџмент	2.11.2023. године	Медицинска школа „Звездара“, Београд	Директорка школе
Обука	<i>Реализација наставе орјентисане ка исходима</i>	ЗУОВ, обука од јавног интереса	4-25.12. 2023. године	онлајн	Драгана Пешић, Тамара Пантић
Обука	<i>Финансијско и правно пословање – Новине у прописима</i>	ИПЦ (Консултантска издавачка кућа)	5-8.12.2023. Године	Врњачка бања	Секретар, шеф рачуноводства, референт
Обука	<i>Обука запослених у основним и средњим школама за примену инструмента за самовредновање и процену дигиталних капацитета школе - Селфи</i>	ЗВКОВ, обука од јавног интереса	18.12.2023.- 30.01.2024. године	онлајн	Директорка школе, педагог и нототекар
Обука	<i>Одељењски старешина – кључни фактор у образовно-васпитном систему</i>	Центар за унапређивање квалитета рада у образовним установама – ЦУКРОУ	08-09.02. 2024. године	Свечана сала ОШ „Илија Гарашанин“	51 учесник – сви наставници, стручни сарадници, помоћник директора и директор школе
Конференција	<i>Безбедност деце у дигиталној епохи</i>	фондација "Ангелина" и европска безбедносна асоцијација	17.04.2024. године	МТС дворана	Педагог школе
Симпозијум	<i>Значај позитивне атмосфере и високог новог безбедности у стварању квалитетније школе</i>	Академија Филиповић, Јагодина	17-18.04. 2024. године	Хотел „Врњачке терме“, Врњачка бања	Директор школе, Бранко и Бранислава Тријић
Стручни скуп	<i>Ученичке задруге – од теорије до праксе</i>	Академија Филиповић, Јагодина	16-18.04. 2024. године	Хотел „Врњачке терме“,	Директор школе, Бранко и Бранислава Тријић

				Врњачка бања	
Међународна конференција	<i>Дигитално образовање 2024.</i>	Центар за образовне технологије Западни Балкан са партнерима	19.04.2024. године	хибридно	Бранка Ивковић-Петронић, директор школе
Конференција	<i>Заједно за ментално здравље</i>	Прва дама Републике Србије са гостима	13.05.2024. године	Палата Србија	Душан Чоловић, педагог школе
Обука	<i>Унапређивање компетенција запослених у систему образовања у области заштите менталног здравља младих</i>	ЗУОВ	27.05.-24.06. 2024. године	онлајн	Душан Чоловић, педагог школе
Мастер клас	<i>Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености</i>	ЗУОВ	30.5.-2.6. 2024. године	Златибор	Мирко Јеремић, нототекар
Саветовање	<i>Наставник у свету музички даровитих ученика</i>	ОМШ „Невена Поповић“	18-19.06. 2024. године	Хотел „Рудник“, Кучево	Сви наставници, стручни сарадници, директор и помоћник директора школе
Обука	<i>Почетак школске 2024/2025. године</i>	Центар за менаџмент јавних набавки	18-21.08. 2024. године	Златибор	Б. Ивковић-Петронић, директорка школе
Обука	<i>Учимо од прошлости делујемо за будућност: семинар о подучавању о Холокаусту и људским правима</i>	ЗУОВ	25-29.08. 2024. године	Палићко језеро	Мирко Јеремић, нототекар
Симпозијум	<i>Директор – лидер и менаџер у васпитно-образовном раду“</i>	Академија Филиповић	28-29.8.2024.	Врњачка бања	Б. Ивковић-Петронић и А. Стевановић

1.2. Детаљан опис обука у оквиру стручног усавршавања ван установе (семинари, стручни скупови – саветовања, трибине, конференције...) у школској 2023/24. години

- **Обука: „Унапређивање система дигитализације у образовању“**

У периоду од 29. септембра до 15. октобра 2023. године, директорка школе, нототекар и педагог, узели су учешће у обуци „Унапређивање система дигитализације у образовању“, у организацији Завода за унапређивање образовања, на платформи „Пасош за учење – ШКОЛЕ“. Обука је реализована у потпуности онлајн, а оставрено је 8 сати/бодова стручног усавршавања.

Циљ обуке је унапређивање имплементације наставног плана и програма и дигиталног учења у школама, док су специфични циљеви: професионално оснаживање наставника за коришћење савремене информационо-комуникационе технологије у свакодневној настави; упознавање са педагошким принципима употребе савремене информационо-комуникационе технологије у настави; развијање компетенција за праћење и вредновање наставе и учења оријентисане на исходе и процес учења и развијање компетенција за праћење и вредновање сопствене праксе.

Програм обуке доприноси развоју следећих компетенција: К2 - компетенције наставника за поучавање и учење и К19 - компетенције директора за праћење и унапређивање рада запослених.

Приоритет области које се овом обуком унапређују су: П6 - Унапређивање дигиталних компетенција и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији образовно-васпитног процеса

Програм обуке садржи осам тема кроз које су учесници добили информације и додатне материјале. Називи тема (лекција) које су обрађиване, а за чији завршетак је било потребно попунити упитник, су: 1. Нови програми наставае и учења; 2. Међупредметне компетенције; 3. Пројектна настава; 4. Мотивација; 5. Планирање развоја дигиталног образовања; 6. Дигиталне компетенције наставника и квалитетна онлајн и хибридна настава; 7. Примена система за управљање учењем у циљу реализације квалитетне онлајн и хибридне наставе; и 8. Дигитални уџбеници и отворени образовни ресурси.

- **45. по реду Конференција Центра за менаџмент**

У периоду од 8. до 11. октобра 2023. године на Златибору, реализована је 45. Конференција Центра за менаџмент пред 400 акредитованих учесника, 25 предавача и панелиста. Предавању су присуствовали следећи запослени из наше школе: Јасмина Потих, секретар, Светлана Момчиловић, дипломирани економиста и Милица Зорић, референт за финансијско-административне послове.

Предавања су одржали: проф. др Марко Шпилер (оснивач и директор ЦМН, председник Коморе јавних набавки Србије, међународни консултант), Никола Живанчевић (ЦМН, Експерт за јавне набавке, секретар Коморе јавних набавки), Андријана Јовановић (заменик председника Републичке комисије за ЈПП и концесије), Драган Цвијић (ЦМН, дугогодишњи руководиоца у канцеларији за јавне набавке), Милош Јовић (ЕМС, дугогодишњи руководиоца у канцеларији за јавне набавке), Саша Стевановић (Државни секретар, Министарства финансија Републике Србије), Катарина Лучић (Ревизор, дугогодишњи инспектор ДРИ), Драгица Јорговић (Министарство финансија, Управа за трезор), Драгица Јовановић (Министарство финансија, Управа за трезор), Милош Благојевић (Помоћник министра просвете за средње образовање и образовање одраслих), др Славица Јашић (Начелница у Министарству просвете за основно и предшколско образовање и васпитање), Драган Филиповић (Министарство просвете, Начелник школске управе Града Београда), др Марија Ранђеловић (Експерт за образовање и Већник у Граду Нишу), Јадранка Даниловић и Биљана Бранковић (представнице Службе за интерну ревизију Града Београда). Семинар је акредитован по ЗУОВ-у: „Изазови руковођења установом, законодавни оквир и пракса“ (6 бодова).

Конференција је реализована паралелно у две сале – као годишња конференција о јавним набавкама намењена наручиоцима и понуђачима, ЈПП и јавним финансијама, као и друга сала у којој су обрађиване теме намењене установама образовања и васпитања.

Од тема везаних за јавне набавке и финансије слушало се и дискутовало о: изменама и допунама Закона о јавним набавкама; републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки са примерима поступака заштите права; Јавне набавке и ЈПП; Примери из праксе из угла наручилаца и понуђача; панел дискусија: Енергетика и јавне набавке (Вања Вукић, др Лидија Томаш, Игор Новаковић); УНДП: ЕСЦО и енергетска ефикасност кроз пројекат „Одрживи модел финансирања енергетске ефикасности и ЕСЦО модел“; Пројекат јавно приватног партнерства и ЕСЦО модел; Избор приватног партнера у поступку ЈПП и ЕСЦО модел; панел дискусија: „Право, привреда, медијација“ (медијатор проф. др Игор Пејовић); Мониторинг над применом ЗЈН Подношење прихватљиве понуде у поступку јавне набавке; панел Коморе јавних набавки Србије (модератор Ђорђе Исаковић); Искуства у раду Службе за интерну ревизију систем набавки; Припрема података из области радних односа кадровске евиденције у новом информационом систему “Искра“ и у у новом информационом систему “Спири”; Практика Државне ревизорске институције, анализа и превазилажење проблема

Теме везане за просветни систем захватале су предаваче који су се освртали на постојеће и разне акте у припреме, тако да су учесници били у прилици да чују и продискутују на следеће теме: најактуелнији проблем у сектору општинских и градских управа везаних за образовање и васпитање, као и за деју заштиту; „Хоризон пројекат“ - примери из праксе и прилика за добијање пројектата; Актуелности у систему средњег образовања и образовања одраслих; Актуелности у систему основног образовања и предшколског васпитања; Најактуелније теме у систему образовања и раду школских управа; „Дата статус“ панел – Одговори на најактуелније теме у просвети (модератор Данијела Ђурковић и Марко Шпилер); Културни центар Кнић – Најава манифестације „Добричино праскозорје“ (Марија Костић); Информациона безбедност у јавном сектору (Ђорђе Медаковић).

- **Саветовање на тему: „Измене и допуне Закона о јавним набавкама“**

У четвртак, 2. новембра 2023. године, директорка школе је присуствовала бесплатном саветовању на тему „Измене и допуне Закона о јавним набавкама“, која је реализована у Медицинској школи на Звездари у организацији Центра за менаџмент.

Предавачи на саветовању су били проф. др Марко Шпилер, оснивач ЦМН-а, Председник Коморе јавних набавку Србије, Никола Живанчевић, ЦМН, члан Коморе јавних набавки Србије и др Наталија Кековић, ЦМН, уредник часописа „Савремено буџетско пословање и консултант“.

Предавања су била занимљива. Разговарало се о многобројним темама везаним за јавне набавке, али се и бурно дискутовало о истим: Проблеми у практичној примени Закона о јавним набавкама у установама образовања и васпитања - одговорност запослених и чланова комисије; Нормативни оквир који регулише финансирање корисника буџетских средстава у 2024. години; Закон о буџету Републике Србије за 2024. годину; Ревидирана Фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину; Измене и допуне Закона о буџетском систему и Измене прописа којима се регулишу јавни приходи (порез на доходак грађана, порези на имовину, доприноси за обавезно социјално осигурање и др.); Измене и допуне Закона о електронском фактурисању од 1.1.2024. године; Положај и улога сопствених прихода у пословању буџетских корисника; Преузимање обавеза корисника буџетских средстава за 2024. годину и могућности измиривања већ преузетих обавеза у 2023. години; Инструктивни водич за спровођење пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава за 2023. годину (Одговорности, Процедура, Модели аката, Поступак, Књижење, Порески аспекти).

- **Тронедельна обука наставника на тему: „Реализација наставе оријентисане ка исходима учења“**

Тронедельна обука наставника, стручних сарадника и директора школе на тему “Реализација наставе оријентисане ка исходима”, у организацији ЗУОВ-а, одвијала се 3 недеље, у периоду од 4. до 25. децембра 2023. године, онлајн, односно путем интернета. Обука је трајала три дана: 16 сати непосредног рада и 8 сати „онлајн“.

Обука је обавезна за све наставнике у основним и средњим школама у Републици Србији и спада у категорију обука од јавног интереса. Програм је одобрен од стране Министарства просвете и науке под бројем 153-02-00027/2017-07.

Програм обуке наставника за реализацију наставе оријентисане ка исходима учења је програм од јавног интереса који има за циљ оспособљавање наставника, стручних сарадника и директора основних школа и гимназија за остваривање образовно-васпитне праксе у складу са новим програмима наставе и учења и праћења сопственог рада.

Специфични циљеви програма обуке су: упознавање са новом концепцијом програма наставе и учења; развијање компетенција за планирање наставе и учења оријентисаних на исходе и процес учења (глобално и оперативно планирање, припремање за час); развијање компетенција за остваривање наставе и учења оријентисане на исходе и процес учења (методе, технике и активности); развијање компетенција за праћење и вредновање наставе и учења оријентисане на исходе и процес учења; развијање компетенција за праћење и вредновање сопствене праксе. Програму обуке је креиран према програму наставе и учења оријентисаном на процес и резултате (исходе) учења и усмерен је на развијање компетенција: наставна област, предмет и методика наставе и поучавање и учење.

Програм обуке је обухватио следеће теме: Програми наставе и учења у основном и средњем образовању – опште карактеристике; Планирање наставе и учења обавезних предмета и изборних програма; Остваривање наставе и учења; Међупредметне компетенције; Пројекат и пројектна настава; Планирање пројектне наставе; Предузетништво; и Праћење и вредновање наставе и учења.

Семинар је обухватао велики број презентација и практичних примера који наставницима и стручним сарадницима могу да послуже као пример за сопствену израду истих. Практична провера знања је обухватала тестове знања и практичне задатке. Координатори семинара су прегледали тестове знања и практичне задатке и давали одређене смернице и коментаре уколико је то било неопходно. Овај семинар је представљао један добар скуп знања који у даљем раду може да буде практично примењив.

Обуку су успешно завршиле колегинице Драгана Пешић и Тамара Пантић, док су остали наставници добили уверења о савладаности програма обуке у претходном кругу, односно у школској 2022/23. години.

- **Обука: „Финансијско и правно пословање – Новине у прописима“**

У периоду од 5. до 8. децембра 2023. године, у Врњачкој бањи, реализована је обука на тему: „Финансијско и правно пословање – Новине у прописима који се примењују од 01. јануара 2024 године“, у организацији ИПЦ –а (Консултативне издавачке куће). Обуци су присуствовале: Јасмина Потих (секретар), Милица Зорић (референт за финансијско рачуноводствене послове) и Светлана Момчиловић (шеф рачуноводства).

Теме саветовања су биле следеће: новине у прописима које се примењују од 01. јануара 2024., финансијско и пореско пословање, припреме за састављање финансијских извештаја, електронско фактурисање и евидентирање пдв-а у сеф-у, обавезе електронског архивирања документације од 01. јануара 2024., радни односи и правно пословање, инспекцијске контроле и контрола дри, самоиницијативно пријављивање учињеног пореског прекршаја, пословање јавних предузећа, пословање буџетских корисника, пословање здравствених установа, примена информационих система Спири и Искра и јавне набавке у пракси.

Светлана Момчиловић и Милица Зорић присуствовале су следећим предавањима:

- „Новине у прописима које се примењују од 01. јануара 2024. године“ које су обухватиле следеће теме: измене Закона о електронском фактурисању, измене Закона о порезу на доходак грађана, измене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, измене Закона о порезима на имовину, измене Закона о накнадама за коришћење јавних добара и измене Правилника о ПДВ-у.
- „Актуелности у пдв-у и другим пореским прописима“ које су обухватиле следеће теме: електронска фактура/фискални рачун и услови за одбитак ПДВ-а и фискализацију-последње новине и примена прописа у пракси.
- „Самоиницијативно пријављивање учињеног пореског прекршаја“
- „Припреме за састављање финансијских извештаја“ које су обухватиле следеће теме: обезвређење потраживања, резервисање за отпремине и вредносање залиха.
- „Пословање корисника буџетских средстава-први део“-који је обухватао следеће теме: измена прописа о буџетском пословању и припрема за састављање завршног рачуна код буџетских корисника и попис имовине и обавеза
- „Пословање корисника буџетских средстава-други део“-који је обухватио следеће теме: измене Закона о електронском фактурисању које се односи на буџетске кориснике и примена електронских фактура код буџетских корисника
- „Електронско фактурисање и електронско евидентирање пдв-а у сеф-у“ који је обухватио следеће теме: сторнирање електронске фактуре, издавање документа о повећању или смањењу и специфични примери електронског евидентирања обрачуна ПДВ-а.
- „Зараде и други приходи физичких лица“ који је обухватио следеће теме: обрачун зараде-примена нових података од 01. јануара 2024. године (неопорезиви износ зараде, највиша и најнижа основица доприноса, минимална цена рада), порески третман давања поклона за новогодишње и божићне празнике, обрачун и порески третман бонуса и инспекцијска контрола обрачуна и уплате доприноса за обавезно социјално осигурање
- „Пословање корисника буџетских средстава-трећи део“-који је обухватио следећу тему: практична упутства за рад у информационим системима СПИРИ и ИСКРА.

Јасмина Потих, секретар школе, присуствовала је следећим предавањима:

- „Новине у прописима које се примењују од 01. јануара 2024. године“ које су обухватиле следеће теме: измене Закона о електронском фактурисању, измене Закона о порезу на доходак грађана, измене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, измене Закона о порезима на имовину, измене Закона о накнадама за коришћење јавних добара и измене Правилника о ПДВ-у.
- „Обавеза електронског архивирања документације од 01. јануара 2024. године“ који је обухватио следеће теме: обавеза јавног сектора да врши електронско архивирање документације путем еАрхива, услови и начин организације електронског архивирања у приватном сектору и достављање преписа Архивске књиге и излучивање документације у електронском облику.

- „Зараде и други приходи физичких лица“ који је обухватио следеће теме: обрачун зараде-примена нових података од 01.јануара 2024.године (неопорезиви износ зараде, највиша и најнижа основица доприноса, минимална цена рада), порески третман давања поклона за новогодишње и божићне празнике, обрачун и порески третман бонуса и инспекција контрола обрачуна и уплате доприноса за обавезно социјално осигурање

- „Практична решења на спорна питања из радних односа у приватном и јавном сектору и инспекцијска контрола“ који је обухватио следеће теме: заснивање радног односа и ступање на рад, неплаћено одсуство (захтев, одобравање, повратак на рад, мировање права), право на отпремнину због одласка у пензију (рок и начин исплате), јубиларна награда и солидарна помоћ, анекс уговора о раду (измена коефицијената), достављање аката запосленом (анкс, решење, упозорење, одлуке, налози), разлика службеног путвања и стручног усавршавања, разлика службеног пута и упућивања на привремени рад у иностранство, ангажовање пензионера (старосни, породични, инвалидски)-могућност и забрана и празновање-накнада зараде, увећање зараде за време државних и верских празника.

- „Безбедност и здравље на раду-обавезе послодавца према новом Закону о безбедности и здрављу на раду“ који је обухватио следеће теме: нове обавезе послодаваца и предузетника, организација безбедности и здравља на раду саветник и сарадник (услови, послови, стручни испит и лиценца), општи акти и акт о процени ризика, осигурање запослених за случај повреде на раду и професионалних обољења и обавезни лекарски прегледи запослених за обављање рада ноћу

- „Радни односи правно пословање“ - одговори на питања.

• *Обука запослених у основним и средњим школама за примену инструмента за самовредновање и процену дигиталних капацитета школе - Селфи*

У складу са Акционим планом за развој дигиталног образовања који је Европска комисија усвојила 17. јануара 2018. године, Предлогом приоритетних циљева и активности свих органа државне управе и служби Владе за унапређење ИТ сектора у Србији, број 119-01-00138/2016-05/3 од 27.12.2017. године, Акционим планом за спровођење програма Владе, позивом Европске комисије и Обједињеног истраживачког центара Европске комисије (Joint Research Centre-JRC) Република Србија учествује у примени инструмента за самовредновање и процену дигиталних капацитета школе – Селфи.

Све основне и средње школе које се региструју на Селфи платформу могу бесплатно користити Селфи – инструмент за самовредновање и процену дигиталних капацитета у њиховој школи. Министарство просвете, науке и технолошког развоја задужило је Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања за припрему стручног материјала као и за организовање и праћење примене Селфија у систему основног и средњег образовања.

Припрема програма обуке је заснована на важећим стратешким, законским и подзаконским документима: Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године; Правилник о стандардима квалитета рада установе (2018); Смернице за унапређивање улоге информационо-комуникационих технологија у образовању, усвојио Национални просветни савет у децембру 2013. године на 98. седници; Оквир дигиталних компетенција – Наставник за дигитално доба 2019, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања 2019. године; Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја („Сл. гласник РС - Просветни гласник“, бр. 5/2011); Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, 81/17).

Главни циљ обуке је упознавање учесника обуке са инструментом за самовредновање Селфи на основу кога се врши процена дигиталних капацитета установе и планира даљи развој. На основу резултата анкета, које се попуњавају на анонимној и добровољној основи, прикупљају се ставови

школских руководилаца, наставника и ученика и састављају резултати у виду интерактивног извештаја који приказује снаге и слабости. Селфи може да се ради сваке године како би школа могла да прати свој напредак током времена, а може и да се ради до три пута током једне школске године.

Специфични циљеви обуке су усмерени на унапређивање компетенција учесника за процену дигиталних капацитета школе и унапређено развојно планирање у следећим областима: Руковођење, Инфраструктура и опрема, Континуирани професионални развој, Настава и учење, Вредновање и Дигитална компетенција ученика. За потребе Селфија, термин дигиталне технологије укључује примену различитих дигиталних садржаја, медија, услуга, уређаја и платформи које се користе током реализације наставе и учења.

Приоритетна област на коју се програм односи тиче се јачања дигиталних капацитета установа (подизање нивоа дигиталних компетенција запослених и знања потребних за ефикасну интеграцију дигиталних технологија у наставу и учење, у складу са Предлогом приоритетних циљева и активности свих органа државне управе и служби Владе за унапређење ИТ сектора у Србији, број 119-01-00138/2016-05/3 од 27.12.2017. године).

Применом програма обуке развијају се следеће компетенције учесника: К2-компетенција за подучавање и учење; К3-подршку развоју личности детета и ученика; и К4-комуникацију и сарадњу.

Школа је формирала трочлани Селфи школски тим састављен од директора школе (Бранка Ивковић-Петронић), стручног сарадника (Душан Чоловић) и Селфи школског координатора (Мирко Јеремић) и они су успешно завршили обуку, која је трајала од 18. децембра 2023. године до краја јануара 2024. године.

- **Одељењски старешина – кључни фактор у образовно-васпитном систему**

У четвртак и петак, 8. и 9. фебруара 2024. године, у сали ОШ „Илија Гарашанин“, наставници, стручни сарадници, помоћник директора и директор школе имали су прилику да присуствују интересантној обуци на тему: „Одељењски старешина – кључни фактор у образовно-васпитном систему“, у организацији Центра за унапређивање квалитета рада у образовним установама – ЦУКРОУ. Предавачи на дводневној обуци су били: Милош Бјелановић, директор Земунске гимназије; Валентина Вукмировић Стефановић, професор српског језика и књижевности, председник Школског одбора Земунске гимназије; Драган Морар, секретар Земунске гимназије; Никола Мариловић, психолог; Ивана Стјепановић, директор ОШ „Ратко Митровић“, Јована Станојевић Брзаковић, професор социологије. Каталожки број програма је 6, а број сати обуке је 16.

Приоритетна област је јачање васпитне улоге школе у правцу развоја интеркултуралног образовања, формирања вредносних ставова неопходних за живот и рад у савременом друштву.

Општи циљеви обуке су подизање свести о значају и важности улоге одељењског старешине и унапређивање компетенција за комуникацију и ефикасан рад, док су специфични циљеви: упознавање са законском регулативом и обавезама одељењског старешине и примена у пракси; развој и унапређивање комуникационих вештина одељењских старешина пружањем конкретних комуникационих техника; препознавање стила руковођења одељењем и ефекта на климу у одељењу и понашање ученика; развој компетенција за унапређивање социјалних односа у одељењској заједници; превенција повреда обавеза и повреда забрана; унапређивање организационе, административне и педагошке улоге одељењских старешина.

Очекивани исходи обуке су: унапређене вештине за практично решавање проблемских ситуација у односу са свим актерима у образовно – васпитном систему; примена демократског стила руковођења одељењем; унапређене вештине превенције лакших и тежих повреда обавеза и повреде забрана кроз: познавање законске регулативе неопходне за рад одељењског старешине; унапређене комуникацијске вештине одељењских старешина; познавање баријера у комуникацији и техника за превазилажење; доводи у везу квалитет ученичких постигнућа са квалитетом сарадње са свим релевантним актерима.

Теме програма првог дана обуке, поред представљања садржаја и циљева обуке и представљања предавача, и теоријски оквир рада одељењског старешине - значај, улога и задаци; законски оквир рада одељењског старешине, компетенције одељењског старешине и стилови руковођења одељењем.

Другог дана обуке били смо у прилици да сазнамо много тога о сарадњи одељењског старешине у оквиру унутрашње мреже; сарадња одељењског старешине у оквиру спољашње мреже; примери из праксе - решавање проблемских ситуација одељењског старешине; упитник за самопроцену рада одељењског старешине и акциони план.

- ***Саветовање: Ученичке задруге од теорије до праксе***

У периоду од 16. до 18. априла 2024. године, у хотелу „Врњачке терме“ у Врњачкој бањи, реализован је стручни скуп – саветовање, под називом: „Ученичке задруге од теорије до праксе“ у организацији Академије Филиповић из Јагодине. Код одобреног скупа је 422, у трајању од 16 сати, односно 2 бода.

Циљ овог стручног скупа, односно саветовања је упознавање са правилником и законским оквирима формирања ученичких задруга, са предностима које оне доносе образовним установама, као и могућностима сарадње и партнерства са локалном заједницом, институцијама и привредним субјектима.

Теме на скупу су биле разнолике – од предузетништва као кључне компетенције целоживотног учења до ученичког предузетништва. Ученичка задруга као модел развоја предузетништва у школама. Законски оквир оснивања ученичке задруге - оснивање, регистрација и престанак рада ученичке задруге. Затим, примери из праксе, организациона структура ученичке задруге; делатност ученичке задруге (са примерима у пракси), као и план и програм рада ученичке задруге, али и партнерство и сарадња са локалном заједницом, институцијама и привредним субјектима. Прошли смо и кроз правила за рад ученичке задруге.

Приоритетна област стручног усавршавања на коју се скуп односи је унапређење компетенција наставника у области планирања и реализације наставе оријентисане на исходе (подизање нивоа методичких знања релевантних за циљеве и исходе предмета /области).

Чланови програмског одбора и реализатори овог саветовања су: Братислав Филиповић (Академија Филиповић), Хајрудин Хајровић (Регионални центар Нови Пазар), Марјан Ранчић (ОШ „Свети Сава“, Пирот – проф. разредне наставе), мр Ранко Давидовић (директор СШ „Свети Ахилије“, Ариље).

Саветовању су присуствовали чланови колектива ОМШ „Невена Поповић“: директорка, Бранка Ивковић Петронић и наставници Бранко Тријић и Бранислава Тријић.

- ***Значај позитивне атмосфере и високог нивоа безбедности у стварању квалитетније школе***

У периоду од 17. до 18. априла 2024. године, у хотелу „Врњачке терме“ у Врњачкој бањи, реализован је стручни скуп – симпозијум, под називом: „Значај позитивне атмосфере и високог нивоа безбедности у стварању квалитетније школе“ у организацији Академије Филиповић из Јагодине. Код одобреног скупа је 1128, у трајању од 16 сати, односно 2 бода.

Циљ скупа овог стручног скупа, односно симпозијума је унапређивање знања директора, стручних сарадника, секретара, наставника - руководиоца тимова за заштиту и развијање позитивне атмосфере и стварање безбедног окружења за све у установама образовања.

Тема скупа су биле веома интересантне и разнолике – од васпитне улоге школе; превентивне улоге појачаног васпитног рада до васпитних и васпитно-дисциплинских мера и друштвено-користног рада. Затим, улога одељењског старешине и директора у развијању позитивне атмосфере и стварању безбедног окружења; поступање у кризним ситуацијама у установама образовања Улога тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; лакше и теже повреде запослених, као и примена безбедносних система у установама образовања.

Приоритетна област стручног усавршавања на коју се овај скуп односио је јачање компетенција за процењивање остварености образовног-васпитног рада и постигнућа ученика (праћење напредовања ученика, самовредновање, формативно оцењивање, вршњачко оцењивање)

Чланови програмског одбора и реализатори: Братислав Филиповић (Академија Филиповић), Милош Бјелановић (директор Земунске гимназије) и Драган Морар (правник у Земунској гимназији).

Првог дана симпозијума учесници су имали прилику да разговарају и чују излагање директорке ОМШ „Невена Поповић“ о позитивној атмосфери, једном вишем нивоу квалитета школе, а све кроз учешће у пројекту обogaћеног једносменског рада, односно кроз формирање разних ваннаставних активности школе – бендови (мали ансамбли), хор флаута и мали хорови. Такође, учесници симпозијума су имали прилику да уживо чују један од продукта рада школе – бендове „Чудна шума“ и „Детектори музике“.

Симпозијуму су присуствовали чланови колектива ОМШ „Невена Поповић“: директорка, Бранка Ивковић Петронић и наставници Бранко Тријић и Бранислава Тријић.

• **Конференција: „Безбедност деце у дигиталној епохи“**

У среду, 17. априла 2024. године, ОМШ "Невена Поповић" узела је учешће у улози слушаоца на конференцији "Безбедност деце у дигиталној епохи" у организацији фондације "Ангелина" и европске безбедносне асоцијације, а уз подршку Министарства за бригу о породици и демографији Републике Србије као и Секретаријата за образовање и дечију заштиту Града Београда.

Конференција је одржана у МТС Дворани са великим бројем предавача који су еминентни стручњаци у својим областима рада, како из области просвете тако и других области - здравства, социјалне заштите, правосуђа, адвокатуре и сектора за високотехнолошки криминал.

Конференција је отворена документарним филмом "Деца" који су креирали и реализовали ученици једне основне школе, а чија је тематика управо безбедност деце школског узраста. Филм је био идеалан увод у целу конференцију и оставио такав утисак на предаваче да се већина њих враћала сегментима из филма у својим предавањима.

На предавању се правио осврт на негативна дешавања која су се збивала у школском и друштвеном контексту претходних година, тражили су се одговори на питања узрока проблема безбедности деце на интернету, као и у школском окружењу и на крају учесницима конференције представљени су неки добри примери из праксе и начини на које су се овакве ситуације решавале а у најбољем интересу деце.

Захваљујемо се Фондацији "Ангелина" и европској безбедносној асоцијацији на организацији конференције, као и Градској управи Града Београда на позиву да узмемо учешће у истој и надамо се наставку лепе сарадње и заједничком раду.

На конференцији је присуствовао Душан Чоловић, педагог школе.

- *Међународна онлајн конференција „Дигитално образовање 2024“*

У петак, 19. априла 2024. године, директорка школе је присуствовала Међународној онлајн конференцију „Дигитално образовање 2024“ коју организује Центар за образовне технологије Западни Балкан у сарадњи са партнерима већ пету годину за редом.

Настављена је традиција окупљања запослених у образовном сектору, организацијама и компанијама које подржавају образовање, као и доносиоцима одлука и предузетницима. са жељом да разменимо знања и искуства, да сазнамо примере добре праксе, да откријемо начине најбољег повезивања образовања и модерних технологија.

Ове године конференција је одржавана у хибридном формату - у Дом омладине Београд или онлајн.

Циљ конференције „Дигитално образовање“ је да се повеже свет технологије и образовања како би на што бољи начин искористили могућности које нове технологије пружају у образовању. Програм је обухватио актуелне теме у области дигиталног образовања, али и поглед у будућност образовног система и научених лекција из претходних периода.

Фокус овогодишње конференцију је био на мапирању напретка у образовном сектору у смислу дигитализације и интеграције информационо-комуникационих технологија (ИКТ) на свим образовним нивоима са циљем да се истакну иновације и најбоље праксе које унапређују квалитет образовања, а заједно са предавачима, доносиоцима одлука, партнерима и учесницима креирамо правац деловања у будућности!

Током програма конференције учесницима је омогућимо: да сазнају више о иновацијама, националним смерницама и препорукама, примерима добрих пракси, да се повежу са колегама из Србије, региона и света и оснажимо их да дигиталне технологије буду свакодневни део наставног плана и програма. Предавачима који успешно савладавају изазове данашњих околности и образовања у дигиталном добу ово је била идеална прилика да поделе своја знања и искуства, а излагачима могућност виртуелног представљања својих технолошких производа и услуга и комуникацију директно са учесницима конференције, док је партнерима директан сусрет са запосленима у васпитно-образовном систему Србије и иностранства, као и умрежавање са сличним

компанијама. Повезивањем образовања и ИКТ сектора и унапређењем наших дигиталних компетенција, заправо ми пружамо деци и младима одговарајућу припрему за њихово будуће дигитално радно окружење.

Укратко, циљеви конференције били су:

- Обезбедити платформу за размену знања и искустава запослених у образовању у Србији, региону и свету;
- Упознати се са иновативном праксом, наставним методама и применом ИКТ алата у образовању;
- Идентификовати могуће кључне препоруке за политику и праксу у овој области;
- Обезбедити повезивање и учешће свих активних у образовању у дигиталном добу;
- Препознати најбоље примере у образовању током рада на даљину у условима када је онемогућена настава у школама.

Међународну онлајн конференцију „Дигитално образовање 2024“ организује Центар за образовне технологије Западни Балкан у сарадњи са Министарством просвете, Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Заводом за вредновање квалитета образовања и васпитања, Фондацијом Петља, Канцеларијом УНИЦЕФ у Србији, Орацле академијом и компанијом Мајкрософт.

Република Србија
Министарство просвете

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

- **Конференција: „Заједно за ментално здравље“**

У понедељак, 13. маја 2024. године, у Палати Србија педагог школе, Душан Чоловић, присуствовао је Конференцији „Заједно за ментално здравље“.

Конференција је била посвећена промоцији свести о менталном здрављу, разбијању стигме и пружању подршке свима који се сусрећу са менталним изазовима. Ментално здравље је кључни део нашег општег благостања, а деца и млади су управо најважнији капитал једног друштва.

Стручњаци из области менталног здравља поделили су са просветним радницима своја искуства, савете и најновија истраживања како бисмо заједно радили на стварању здравије и подржавајуће средине за све.

Конференцију је организовала прва дама Републике Србије, госпођа Тамара Вучић, а конференцији је, између осталих, присуствовала и супруга председника Украјине Олена Зеленска.

Након уводне речи којима се организатор конференције обратио присутнима уследиле су две панел дискусије на тему: „Ментално здравље деце и младих - Инвестиција у будућност“ и „Ментално здравље у постконфликтном окружењу“.

Конференција је завршена видео обраћањима супруга председника Владе Републике Албаније, као и председника Републике Северне Македоније и Републике Словеније.

- **Мастер клас „Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености“**

Мастер клас „Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености“ одржан је у периоду од 30. маја до 2. јуна 2024. године на Златибору. Мастер клас су организовали Завод за унапређење образовања и васпитања и Америчка амбасада у Београду. Мастер клас је похађао стручни сарадник – нототекар школе Мирко Јеремић који је изабран међу 75 наставника и стручних сарадника из Србије, Црне Горе, Македоније и Босне и Херцеговине.

Први дан обуке (30. мај) почео је у 15.30 часова. Мастер клас су свечано отворили директор ЗУОВ-а др Златко Грушановић, заменица директора ЗУОВ-а Дејана Милијић Субић, и културни аташе испред Америчке амбасаде у Београду. Представљени су аутори и водитељи мастер класа: мр Виолета Влајковић Бојић, руководитељка Сектора за сарадњу са националним мањимана ЗУОВ-а, Ивана Милошевић, професорка енглеског језика и књижевности у Математичкој гимназији у Београду, др Ненад Миладиновић, професор енглеског језика и књижевности, ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“ из Крагујевца и др Наташа Анђелковић, саветница координаторка ЗУОВ-а. У оквиру свечаног отварања представљен је и главни предавач и аутор мастер класа, др Бретон Варга који је дошао у Сједињених америчких држава са Државног универзитета Калифорнија.

Након свечаног отварања уследило је уводно предавање др Бретона Варге на тему „Posthuman Entanglements of Media Literacy, Education and World-Building“. У оквиру уводног предавања проф. Варга је преиспитивао данашње образовање у целини, те је дао свој приказ могућег тока развоја и мењања образовања, а које се огледа у контексту постхуманизма као једног о важних начина поставке и погледа на знање. Наиме, постхуманизам у образовању има за циљ да промени угао гледања на ствари које деца уче. Објекат учења није само материја која треба да се усвоји, већ је он средство од кога се учи и захваљујући ком се ствара емпатија и повезаност са различитим аспектима објекта учења. На овај начин међусобно су повезане разне дисциплине и предмети који заједнички отварају могућност да се свака особа која учи на личном нивоу повеже са објектом учења.

У наставку првог дана били смо подељени у три веће групе. Уследиле су две радионице. Прва радионица носила је назви „Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености“ у оквиру којима смо по групама размењивали своја искуства из праксе и дискутовали о изазовима на које смо наилазили приликом рада са децом у контексту критичког мишљења и медијске писмености. Друга радионица носила је назив „Пронађи свог близанца“. Она је имала за циљ да

нам пружи могућност да се ближе упознамо једни са другима тако што смо попуњавали одређене обрасце и кроз игру се међусобно једни другима представљали.

Завршни део првог дана остављен је за дискусију и питања, а која су била у смеру организације преостала три дана обуке.

Други дан обуке (31. мај) био је организован тако што смо били подељени у три групе које су паралелно пратиле сесије предавача. Група у којој сам био најпре је учествовала у радионици „Да ли мислим критички“ коју су водиле Дејана Милијић Субић и Виолета Влајковић Бојић, а у оквиру ког смо преиспитивали свој однос према критичком мишљењу. У оквиру радионице смо анализирали неколико текстова на основу којих смо вежбали по мањим групама да примењујемо алате за критичко мишљење. Након ове радионице учествовали смо у радионици проф. Варге. Последња радионица у оквиру другог дана била је радионица под називом „Откривање нових хоризоната – писменост у ери медијског праска“ у оквиру које смо анализирали медије и критички сагледавали на који начин извештавају о одређеним сегментима друштва и догађајима у друштву. Све три радионице имале су за циљ да пруже нове хоризонте за осмишљавање и реализовање наставе у контексту укључивања ученика у пројекте који би их на већем степену укључили у локалну заједницу и у школу коју похађају.

Вечерња сесија је подразумевала рад по групама. Наиме, свака група је имала задатак да развије методологију израде пројекта, односно пројектних активности на одабрану тему. Проф. Варга је свакој групи дао тему и упутства за осмишљавање и писање пројекта. Ти пројекти су морали да укључе неколико различитих школа и колега који би заједно осмислили – на основу својих области којима се баве – заједничку активност која би интердисциплинарно и уз контекст постхуманизма обрађивала конкретну тему. Група чији сам био део осмислила је пројекат „Некад – данас - сутра“ у оквиру ког смо осмилили буђење „духова“ прошлости кроз зграде, споменике и спомен плоче књижевника, трговаца и српских композитора. Наиме, пројекат има за циљ да код ученика освести и пробуди интересовање за истраживање о објектима у којима су некада живеле познате и важне личности из српске историје, да интервјуише грађане и да на тај начин испита њихово познавање историје. На овај начин би ученици личним доприносом активирали нова знања и кроз практични рад научили о историји.

Трећи дан (1. јун) је садржински био идентичан као други дан, само што смо наставили са даљом обрадом тема у оквиру сваке сесије и предавања.

Четврти дан (2. јун) био је одређен за презентовање радова, односно, предлога пројекта у оквиру група. Једни другима смо презентовали своје пројекте, а презентацију су пратиле дискусија, питања и размена искустава и мишљења. Церемонија затварања мастер класа десила се у 12.30 часова када су свим учесницима додељени сертификати, а након чега је уследила пленарна дискусија о целом мастер класу.

Вест о мастер класу на сајту ЗУОВ-а: <https://zuov.gov.rs/odrzan-master-klas-nasi-ucenici-u-svetu-kritickog-misljenja-i-medijske-pismenosti/>

• **„Унапређивање компетенција запослених у систему образовања у области заштите менталног здравља младих“**

У периоду од 27. маја до 24. јуна 2024. године педагог школе је пратио онлајн обуку под називом «Унапређивање компетенција запослених у систему образовања у области заштите ментално здравља младих, која се одвијала путем платформе ЗУОВ-а (К1, 32 сата).

Обука је конципирана тако што је подељена у 5 модула и сваки модул обрађује одређену област на тему ученика и менталног здравља. Између модула налазе се тестови и форми које учесници попуњавају и тек када су позитивно оцењени могу прећи на следећи модул.

Министарство просвете, Институт за ментално здравље и УНИЦЕФ канцеларија у Србији креирали су Програм обуке под називом „Унапређивање компетенција запослених у систему образовања у области заштите менталног здравља младих“ у оквиру Пројекта кризне психосоцијалне подршке заједници Владе Републике Србије.

Свеобухватни циљ програма обуке је јачање целокупног образовног система за реаговање у кризним ситуацијама кроз унапређивања знања и вештина просветних саветника, саветника спољних сарадника и стручних сарадника – психолога и педагога у свим школама из области заштите менталног здравља.

Програм обуке је израђен са циљем унапређивања компетенција стручних сарадника ради пружања подршке запосленима у систему образовања у области заштите менталног здравља младих кроз 5 модула:

Модул 1: Социоемоционални развој деце и кључни задаци развојних фаза деце и младих

Модул 2: Превенција менталног здравља у школама

Модул 3: Подршка ученицима који испољавају одређене менталне потешкоће у школи

Модул 4: Улога запослених у процесу реинтеграције ученика и значај интерсекторске сарадње

Модул 5: Добробит запослених у школи (важност здравља запослених, стрес и сагоревање, вештине саморегулације, програми за здравље наставника, мрежа помагача).

- **Стручни скуп: „Наставник у свету музички даровитих ученика“**

У уторак и среду, 18. и 19. јуна 2024. године, наставници, стручни сарадници, као и управа школе, присуствовали су стручном скупу – саветовању на тему „Наставник у свету музички даровитих ученика“, у организацији Основне музичке школе „Невена Поповић“, одобрено под бројем S11972024 од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања (деловодни број: 759-4/2024. од 6. јуна 2024. године). Предавачи су били: др Бранка Ивковић-Петронић, директор школе, педагошки саветник; Александра Стевановић, помоћник директора, педагошки саветник; Душан Чоловић, педагог.

Приоритетна област саветовања је унапређивање стручних - предметно методичких, педагошких и психолошких знања запослених у образовању. Циљна група саветовања су наставници стручног предмета у основној/средњој уметничкој школи (музичке балетске ликовне), стручни сарадник у школи, директор/помоћник директора.

Циљ скупа је препознавање даровитости код ученика; Повезивање емоционалних, креативних, естетских и психомоторних способности даровитих ученика; Упознавање наставника са значајем оснаживања родитеља музички даровитих ученика за сарадњу са образовно-васпитном установом. Подстицање разумевања кључних елемената и стилова управљања музичком школом који доприносе целокупном развоју потенцијала музички даровитих ученика.

Теме скупа су биле разнолике и разноврсне, од теорије даровитости, преко различитих приступа у идентификацији и развоју даровитости и креативности до наставника у свету музички даровитих ученика; Такође, разматрали су се могући начини оспособљавања наставника за рад са даровитим ученицима у музичкој школи; као и улога родитеља као партнера у идентификацији, развоју и подстицању даровитости, све до савременог менаџмента у музичкој школи.

• **Традиционални семинар за установе образовања и васпитања – „Почетак школске 2024/2025. године“**

У периоду од недеље до среде, 18-21. августа 2024. године на Златибору, директорка школе је присуствовала традиционалном семинару за установе образовања и васпитања, под називом „Почетак школске 2024/2025. године“, коју организује Центар за менаџмент јавних набавки у сарадњи са Министарством просвете. Теме на семинару су биле разнолике, од законодавног система, праксе, јавних набавки, рачуноводства, безбедности и тд.

Првог дана смо имали прилику да слушамо излагање и учествујемо у дискусији на тему „Изазови руковођења установом – законодавни оквир и пракса“, чији излагачи су били др Милан Пашић, Помоћник министра просвете за предшколско и основно образовање, и Милош Благојевић, Помоћник министра за средње образовање. Затим је уследила радионица на тему „Школски тимови и надлежности“, чији модератори су били др Милан Пашић, Милош Благојевић и др Славица Јашић, начелник сектора за предшколско и основно образовање и васпитање.

Другог дана смо слушали предавања око јавних набавки: „Неправилности у поступању наручилаца и контролна улога надлежних државних органа“, „Црвене заставице у јавним набавкама“ и др. које су нам излагали др Марко Шпилер, проф. др и Драган Цвијић. Након тога је уследила Панел дискусија „Директор из угла директора“ на којој су учествовали др Славица Јашић, др Бранка Ивковић-Петронић (директорка ОМШ „Невена Поповић“), Драган Филиповић и Иван Ђилерџић. Теме су биле, такође, разнолике: „Изазови у претходној школској години и како сте их превазишли? – Добре и лоше стране“, „Кључне активности у новој школској години“ и „Три главна циља наше стратегије образовања“. Након панела, предавање је одржао руководилац Школске управе Београд, господин Драга Филиповић на тему „Почетак школске године и изазови који су пред нама“. Директори школа су присуствовали краткој обуци на тему система СПИРИ, коју нам је презентovala проф. др Наталија Кекић.

Трећег дана семинара слушали смо предавања и дискутовали на тему „Јавне набавке – пракса и решења“ које нам је излагао Никола Живанчевић, а затим „Јавне набавке и енергетика“ које нам је предочио др Радмило Савић. Присуствовали смо и дискутовали на још једном панелу „Директор установе, информациона безбедност – доминантни проблем установа“, а панелиста је било доста, углавном људи из електрана, набавки, информационих технологија и образовања.

Четвртог дана смо резимирали утиске, донели закључке шта можемо одмах предузети, за шта нам треба доста времена, шта би требало размотрити и кренути са постављањем циљева и тако даље. Све у свему, ово је био један веома користан семинар.

Сва четири дана семинара посебно су добила на квалитету низом интерактивних радионица и панел дискусија, јер су се низале на десетине питања учесника на које су предавачи сјајно

одговарали, а свако предавање је трајало дуже од планираног, услед великог интересовања присутних.

Директор ОМШ „Невена Поповић“
др Бранка Ивковић-Петронић

• „Учимо од прошлости – делујемо за будућности: семинар о подучавању о Холокаусту и људским правима”

Стручни сарадник – нототекар Мирко Јеремић био је учесник семинара „Учимо од прошлости – делујемо за будућности: семинар о подучавању о Холокаусту и људским правима” у организацији Terraforming-а и ТОЛИ института који је одржан у Суботици и Палићу у периоду од 25. до 29. августа 2024. године.

Семинар је свечано отворен у недељу 25. августа свечаним пријемом уз обраћање представника града Суботице, министарстава и амбасадора Немачке, аутора и водитеља семинара. Аутори и водитељи семинара били су сарадница ТОЛИ института Оана Бајка (Румунија), сарадница Yad Vashem музеја Сандра Росенфелд (Израел), сарадник The Holocaust Educational Trust Мартин Винстон (Велика Британија), сарадник и истраживач Меморијалног центра „Старо сајмиште” др Милан Кољанин (Србија), сарадник и истраживач Института за филозофију и друштвену теорију др Милован Писари (Србија), директор Terraforming-а Мишко Станишић (Нови Сад) и Невена Бајалица (Нови Сад), сарадница UDI Euroclio Александра Тодосијевић (Србија), представница Јеврејске општине Београд Борка Маринковић (Србија), представница Јеврејске општине Суботица Бранка Бањанин (Суботица) и сарадница Филозофског факултета у Београду Ана Радаковић (Србија).

Други дан семинара (понедељак, 26. август) био је посвећен предавањима „Идентитети, стереотипи, предрасуде и дискриминација“ Оане Бајке у којима је представила изазове на које

наилазимо приликом приче о јеврејском народу. Уследило је предавање Сандре Росенфелд на тему „Јеврејске заједнице у Европи и Холокауст“, па потом и предавање Мартина Винстона на тему „Холокауст у Европи“ у ком смо имали прилику да чујемо о томе на који начин је спроведен Холокауст у Европи. Последње предавање у току другог дана било је на тему „Едукација о борби против антисемитизма“ Оане Бајке у ком смо сазнали на који начин би требало да размишљамо антисемитизму и како да се против њега боримо.

Трећи дан семинара (уторак, 27. август) почео је предавањем на тему „Холокауст у Србији“ др Милана Кољанина који је представио причу о томе на који начин се Холокауст дешавао у Србији. Следеће предавање било је о страдању Рома за време Холокауста и антициганизму др Милована Писарија. Ово предавања увело је слушаоцима причу о страдању Рома које се дешавало паралелно са Холокаустом, те дало ширу слику догађаја о којима се мање зна и о којима се мање прича. Мишко Станишић је следећим предавањем на тему „Учење о Холокаусту и геноциду над Ромима по ИХРА препорукама“ представио на који начин можемо да са ученицима причамо о Холокаусту и геноциду над Ромима, а по препорукама организације ИХРА. Ово предавање је било веома практично будући да је дало конкретне препоруке и смернице за предавања о овим темама. Последње предавање/радионица у оквиру овог дана водила је Оана Бајка на тему „Едукација о Холокаусту и људским правима“. У оквиру ове радионице имали смо као задатак да осмислимо часове по групама са циљем да представимо како бисмо едуковали децу о Холокаусту и људским правима. Такође, разговарали смо о људским правима и о томе на који начин су током Холокауста људска права била ускраћена јеврејском народу.

Четврти дан семинара (среда, 28. август) почео је предавањем Мишка Станишића на тему „Искривљење, манипулација и злоупотреба историје“ у оквиру ког су нам представљени практични примери на који начин се у литератури и медијима манипулише са подацима и историјом Холокауста, страдањем Јевреја и Рома и на који начин се искривљује историја. Следеће предавање „Замка надметања међу жртвама, искривљење и злоупотреба историје“ Александра Тодосијевића надовезало се на ову прву тему у том смислу што је кроз практичан рад по групама рађено на проналажењу злоупотребе историје и њеног искривљавања. Били смо подељени по групама и свака група је имала неки други задатак и тему у оквиру које је требало да пронађе на који начин се то кроз бројке и друге принципе искривљује и злоупотребљава историја. Борка Маринковић нам је у оквиру предавања „Сведочанства преживелих и друге генерације“ представила своју књигу у којој су забележена сведочанства друге генерације преживелих Холокауста и објаснила нам на који начин би требало разговарати са преживелима Холокауста. Ово предавање било је припрема за одлазак у Суботицу и разговор са другом генерацијом преживелих. Били смо подељени у три групе и свака група је имала задатак да разговара са по једном особом из друге генерације преживелих, да поставља питања о породици, преживелима и онима који нису, о знању о Холокаусту и сл. Уследило је стручно вођење кроз град и то на тему „Трагом јеврејске Суботице“ Бранке Бањанин у оквиру које смо посетили суботичку Синагогу и неколико музеја и институција које су у вези са суботичким Јеврејима.

Последњи, пети дан семинара (четврта, 29. август) започео је предавањем Мишка Станишића и Невене Бајалице на тему „Графичке новеле и едукација о Холокаусту“. У оквиру овог предавања представљене су графичке новеле које су израдили Terraforming организација са сарадницима. Уследила је радионица Ане Радаковић са темом „Приступ и методологије учења и подучава о Холокаусту“. У оквиру радионице били смо подељени по групама у оквиру којих смо имали задатак да осмислимо часове са конкретним темама. Уследило је још једно, последње предавање, „План активности“ Оане Бајке у којима нам је представила могућности за реализацију пројеката које финансира ТОЛИ институт.

Семинар је завршен заједничким ручком и послужењем. Семинар је окупио колеге из различитих области и институција – из школа, архива, музеја, државних институција. На овај начин организатори семинара су желели да прошире публику која слуша семинар у том смислу да се што више шири корпус стручњака и едукатора укључи у ширењу знања о Холокаусту. Овај семинар се

организује једном годишње у августу месецу у различитим градовима у Србији, а учесници се бирају на основу пријаве.

Семинар ком је присуствовао нототекар школе изузетно је значајна прилика да се у школи покрену радионице које би се бавиле обележавањем датума који су у вези са Холокаустом, страдањем Рома и културе сећања. Нототекар је стекао компетенције о Холокаусту и страдању Јевреја и Рома.

Линк ка видеу о семинару: https://youtu.be/QO0-MpD_550?si=MDdkni4z_BQBzAhB

Извештај сачинио
Мирко Јеремић, нототекар

• **Стручни скуп - симпозијум „Директор лидер и менаџер у васпитно-образовном раду“**

У периоду од 28. до 29. августа 2024. године, помоћник директора Александра Стевановић, и директорка школе др Бранка Ивковић-Петронић, присуствовале су стручном скупу у организацији Академије Филиповић на тему: „Директор – лидер и менаџер у васпитно-образовном раду“, који је реализован у Врњачкој бањи. Циљ скупа је да се директорима школа, предшколских установа и домова ученика, али и сваком заинтересованом лицу које жели да на леп и занимљив начин усавршава своја знања, приближе теме које су од виталног значаја за функционисање установе, да се понуде решења проблема са којима се суочавају у раду. Такође, на специфичан начин презентована су и нова наставна средства, актуелни софтвери и алати неопходни за савремену реализацију часа.

Предавачи, стручњаци из својих области, представили су нам и приближити најактуелније теме и следеће области: Компетенције рада директора школе, Директор као лидер и менаџер у васпитно – образовном раду школе, Критеријуми и елементи оцењивања, План интегритета – механизам за јачање институционалног интегритета, Програм обуке, полагање испита и искуства са испита за лиценцу за директоре установа образовања и васпитања, Кратко подсећање на писање истраживачког рада, Писање истраживачког рада, одабир тема и припрема за испит за лиценцу – искуства, Израда портфолиа директора установе образовања и васпитања, Значај и улога портфолија у свим активностима у току спољашњег вредновања; Директор као успешан лидер у покретању и праћењу промене образовно-васпитне установе; Превентивна улога појачаног васпитног рада, васпитне и васпитно дисциплинске мере и друштвено користан рад; Изазови и недоумице у руковођењу васпитно-образовним процесом у установи; Стручно педагошки назор; Инспекцијски надзор; Финансијско управљање и контрола у установама образовања-ФУК; Измена Закона о јавним набавкама; Јавне набавке – службеник за јавне набавке; СПИРИ; Ново доба – развој и примена савремених иновација, технологије и софтвера у образовању за брже и боље учење; ROQED SCIENCE и ROQED PHYSICS LAB софтвер за будуће нобеловце.

Предавачи су били: Драган Ракита (ЗУОВ, руководилац Сектора за стручно усавршавање и напредовање и члан комисије на испиту за лиценцу директора), Драган Филиповић (руководилац Школске управе МП за град Београда), Милорад Савић (самостални просветни саветник, Школска управа Јагодина), др Бранка Ивковић-Петронић (директор ОМШ „Невена Поповић“), Лазар Чикирић (директор ОШ „Бранислав Петровић“, Слатина), Мсц.оец. Братислав Филиповић (Академија Филиповић), Бесим Адиловић (дипл. математичар и дипл. педагог, ОШ „Халифа бин Заид Ал Нахјан“, Нови Пазар), Лука Стошић (програмер, Академија Филиповић), Милош Бјелановић (директор Земунске гимназије и члан комисије на испиту за лиценцу директора), Мсц.оец. Ивана Марковић Гајић (начелница одељења за спровођење јавних набавки града Београда), Предраг Стевановић (педагошки саветник, ОШ „Лаза Костић“, Нови Београд), проф. Јасмина Петровић (педагошки саветник, ОШ „Доситеј Обрадовић“, Свође), Иван Милановић (сарадник у природним наукама, Академија Филиповић) и дипл.инж. Горан Ћујић (програмер и инструктор, Академија Филиповић).

Част да излаже на тему „Директор као успешан лидер у покретању и праћењу промене образовно-васпитне установе“ колегама директорима, помоћницима, стручним сарадницима и неким будућим директорима имала је наша директорка др Бранка Ивковић-Петронић, која је тему лидерства веома студиозно обрадила са посебним освртом на искуства у десетогодишњем руковођењу школом – примерима добре праксе, недоумицама, проблемима, али и решењима многих ситуација у којима се директор школе нађе. Дискусија која је уследила након излагања показује нам да је тема била веома интересантна и корисна слушаоцима.

Директор ОМШ „Невена Поповић“
др Бранка Ивковић-Петронић

2. Стручно усавршавање у установи

На крају школске 2023/24. године сви наставници и стручни сарадници поднели су извештај о похађаним семинарима и активностима стручног усавршавања у оквиру установе у којима су учествовали. У оквиру стручног усавршавања унутар установе свакако се реализују јавни часови, концерти, такмичења и све остале активности.

Детаљан преглед стручног усавршавања у установи за сваког наставника сачинио је Тим за стручно усавршавање уз помоћ наставника и он је саставни део овог Извештаја. Такође, у Извештају се налази и детаљан извештај реализованих угледних/огледних часова, као и предавања са дискудијом, приказ садржаја из области образовања и васпитања, приказ стручне литературе, научених/стручних радова и друго.

Сви запослени су остварили најмање 44 сата стручног усавршавања које предузима установа . Детаљни увиди у бодовне листе за сваког запосленог појединачно доступни су у виду прилога овог Извештаја.

2.1. Реализација угледних/огледних часова, стручних предавања са дискусијом, као и садржаја из области образовања и васпитања у школској 2023/2024. години

Запослени у нашој школи су реализовали угледне/огледне часове и стручна предавања са дискусијом, приказ садржаја из области образовања и васпитања, приказ стручне литературе, научених/стручних радова и друго, а који су предвиђени Годишњим планом рада школе за школску 2023/24. године.

Укупно је реализовано: 3 стручна предавања са дискусијом, 5 огледних и 7 угледних часова, 2 приказа садржаја из области образовања и васпитања (закони и подзаконски акти) и 2 приказа стручних радова.

Нису реализован 2 угледна часа услед оправданих одсуства колега (вишемесечна спреченост рада).

Име и презиме запосленог	Наставни предмет	Датум реализације	Наставна јединица / Тема предавања	Врста усавршавања
Душан Чоловић	Обука	18-20.10. 2023. године	<i>Формативно оцењивање у оквиру Ес-дневника</i>	Обука и стручно предавање са дискусијом и обука
Бојана Ђукић	теоријски предмети	25.10.2023.	<i>Распевавање - од забаве до технике</i>	Огледни час
Др Бранка Ивковић-Петронић	Општа тема	6.11.2023.	<i>Подришка школама у унапређивању квалитета рада школа – извештавање са стручног усавршавања и прилагођавање потребама наше образовно-васпитне установе</i>	Приказ садржаја из области образовања и васпитања
Бранислава Тријић	Солфеђо	14.11.2023.	<i>Поставка пуктиране фигуре на јединици бројања кроз народне песме</i>	Угледни час
Тијана Јовев	Флаута	22.11.2023.	<i>Значај абдоминалног дисања у артикулацији</i>	Угледни час
Магдалена Бошковић	Солфеђо	27.11.2023.	<i>Могући методички поступци увода у двоглас</i>	Огледни час
Андријана Ђокић	Клавир	27.11.2023.	<i>Етиде – приступ и методе рада</i>	Огледни час
Драгана Пешић	Упоредни клавир	06.12.2023.	<i>Филмска музика</i>	Огледни час

Марија Цвејић	Гудачки инструменти	14.12.2023.	<i>Почетна мотивација и очекивања ученка од музичког образовања</i>	Угледни час
Катарина Георгијевић	Упоредни клавир	14.12.2023.	<i>Учење свирања и упознавање пијанистичких дела кроз слике, звук и приче</i>	Угледни час
Др Бранка Ивковић-Петронић	Општа тема	16.12.2023.	<i>Закон о изменама и допунама: Закона о основама система образовања и васпитања, Закон о основном образовању и васпитању и Закон о уџбеницима</i>	Приказ садржаја из области образовања и васпитања
Катарина Фаркаш	Клавир	17.12.2023.	<i>Развој креативности у индивидуалној настави кроз групни рад</i>	Угледни час
Милош Зубац	Гитара	29.12.2023.	<i>Поставка прстореда леве и десне руке на гитари</i>	Угледни час
Влада Републике Србије, Министарство просвете	-----	27.01.2024.	<i>Светосавска академија</i>	Директор, помоћник директора, наставници школе
Јована Радојковић	Гудачки инструменти	05.02.2024.	<i>Техника леве и десне руке на виолончелу у првом циклусу основне музичке школе</i>	Угледни час
Игор Стојановић	Теоријски предмети	22.02.2024.	<i>Примена триоле кроз народне песме</i>	Огледни час
Сузана Вуковић Пејић	Хармоника	28.02.2024.	<i>Извођење модерне музике на хармоници</i>	Стручно предавање са дискусијом
Исидора Симанић	СТП	23.03.2024.	<i>Градске песме</i>	Угледни час
Душан Чоловић	-----	23.04.2024.	<i>Свечана академија „Доситеј Обрадовић“</i>	Академија у МТС дворани, организатор Министарство просвете
Мирко Јеремић	Музичка култура и уметност	23.04.2024.	<i>Музички живот Шапца Јеврема Обреновића – приближавање Шапца духу европске музичке и друштвене традиције</i>	Приказ стручног рада
Др Бранка Ивковић-Петронић	Музичка култура и уметност	14.06.2024.	<i>Корелација између музичких предмета – осврт на анализу музичке збирке Мирјане Живковић „За децје руке на белим и црним диркама“</i>	Приказ стручног рада

2.1.1. Детаљан опис стручног усавршавања у установи у школској 2023/24. години

➤ **Формативно оцењивање у оквиру Ес-дневника**

У матичној школи у Гроцкој, у периоду од 18. до 20. октобра 2023. године, педагог школе је одржао низ обука за све наставнике на тему „Формативно оцењивање у Ес-дневнику“.

На обуци се говорило о формативном и сумативном оцењивању ученика, начину на који се оно валидно реализује и значају истог за напредак и развој ученика, као и значају вођења педагошке документације за наставнике.

Акцентат је стављен на то на који начин се формативна и сумативна оцена уносе у ЕсДневник и како се исте формулишу како би задовољили све Законом предвиђене критеријуме.

Формативна оцена мора да садржи: опис постигнућа (шта је ученик савладао у односу на предвиђено), опис ангажовања (колико се труди, израда домаћег и како се понаша на часу) и препоруке за даље напредовање. У Ес-дневнику формативна оцена пише се детаљно уз претходно дата упутства, док се сумативна наводи бројчано уз кратко образложење (која се наставна јединица оцењује и на ком нивоу је ученик савладао наставно градиво).

Такође, педагог школе креирао је примере формативних оцена за различите предмете, за ученике од 2. до 6. разреда и за оцене од 1 до 5, који су прилагођени музичким школама. Материјали са примерима прослеђени су свим наставницима.

У току обуке наставници су показали висок ниво ангажованости и заинтересованости за тему, па се кроз додатна питања наставника и дискусију дошло до решења свих недоумица.

Обуци су присуствовали сви наставници из матичне школе у Гроцкој, као и наставници из одељења у Винчи, Умчарима и Врчину.

• **Огледни час на тему: „Распевавање-од забаве до технике“**

Огледни час из хора „Распевавање-од забаве до технике“, одржан је 25. октобра 2023. године. Час је осмислила и реализовала наставница Бојана Ђукић, а у реализацији часа учествовали су ученици виших разреда ОМШ „Невена Поповић“ из матичне школе у Гроцкој.

Циљ часа је био коришћење нових техника распевавања и припреме хора за певање . Идеје за разне технике распевавања сам нашла на каналу You Tube.

Приметила сам да се нови приступ распевавање и саме припреме за распевавање показао као веома занимљив. Код ученика је приметна већа мотивисаност у раду , а посебно им је занимљиво било повезивање изговарања вокала свакодневним радњама . Атмосфера на часу била је веома позитивна, а сам час је био веома динамичан.

Огледном часу присуствовали су сви чланови стручног већа за теоријске предмете: Бранислава Тријић, Магдалена Бошковић, Наталија Аџић, Игор Стојановић, Александар Радвановић и Петар Швабић.

Наставник
Бојана Ђукић

• **Приказ садржаја из области образовања и васпитања на тему: „Подршка школама у унапређивању квалитета рада школа – извештавање са стручног усавршавања и прилагођавање потребама наше образовно-васпитне установе“**

У понедељак, 6. новембра 2023. године, у сали матичне школе у Гроцкој, након седнице Наставничког већа, у присуству свих наставника и стручних сарадника школе, директорка др Бранка Ивковић-Петронић одржала је приказ садржаја из области образовања и васпитања, уз пратећу дискусију, на тему: Подршка школама у унапређивању квалитета рада школа– извештавање са стручног усавршавања и прилагођавање потребама наше образовно-васпитне

установе. Саветовања ком је присуствовала директорка школе одржано је у августу месецу од стране Министарства просвете са циљем припрема школе за предстојећи циклус спољашњег вредновања школа.

Теме које су обрађене, а које је директор школе представио ПП презентацијом су: нови стандарди квалитета рада установе, припрема за нови циклус спољашњег вредновања, кључне промене које се очекују у школама применом нових стандарда квалитета рада установе, припрема школе за спољашње вредновање и потребна докуменатција на основу које се врши спољашње вредновање, припрема Тима за спољашње вредновање, шта чини педагошку документацију, Шта су школска документа - дневници, записници, планови и програми, посебни програми, извештаји и евиденције. Затим, правилници и пословници и друго.

Након ПП презентације и конструктивне дискусије уз образложења, сви наставници и сарадници у настави ОМШ „Невена Поповић“ делегирали су задатке које треба прегледати, дорадити и прихватити као сталне задатке, јер све што није записано да је рађено у школи, није се ни десило, јер „папир трпи све“. У нашој школи се реализује много активности, чак и превише за једну школу, али доста ствари се у немогућности времена не евидентира, те се стога тумачи као да се није ни реализовало.

- **„Поставка пунктиране фигуре на јединици бројања кроз народне песме“**

Угледни час на тему „Поставка пуктиране фигуре на јединици бројања кроз народне песме“ одржан је 14. новембра 2023. године у врчинском одељењу наше школе.

Час је припремила наставница солфеђа Бранислава Тријић, а приствовали су ученици другог разреда, наставница клавира Катарина Фаркаш и наставник гитаре Бранко Тријић.

Идеја поставке, захтевне ритмичке фигуре, мале пунктиране је да се ослони на дечију способност да уче спонтано кроз песму. Циљ часа је да се фигура усвоји кроз извођење и опажање. Извођење се остварује кроз певање песме и тактирање или тапшање, док опажање иде у два правца слушно –при записивању диктата и визуално – издвајање фигуре у мелодијском примеру или песми.

Ослањајући се на дечију радозналост наставница је одабрала неколико песама из народне традиције: „Ја посејох репу“, „Пошла Дуња жито жети“ и „Смиљанићу“ које су ученици са лакоћом отпевали по тексту и нотама. Након сваке песме одслушан је аудио пример. Након дела на српском језку прешли смо на још две народне песме, српску „Дед поиграј медо“ и мађарску „Баш је леп“. Обе песме су ученици са радозналошћу и лакоћом савладали и по нотном тексту. При извођењу сваке песме обавезно је тактирање или тапшање јединице бројања како би се што тачније уочила ритмичка фигура. Након обе песме слушали смо аудио примере.

У завршном делу часа ученици су записали ритмички диктат засновна на тоновима песме „Пошла Дуња“ што је био идеална начин за проверу усвојености нове фигуре. При евалуацији часа установљено је да су само два ученика имала потешкоће у извођењу мале пунктиране фигуре у брзом темпу док су у спором темпу успели тачно да је изведу.

• ***Угледни час на тему: „Значај абдоминалног дисања у артикулацији“***

У среду, 22. новембра 2023. године, у просторијама издвојеног одељења у Врчину, стручно веће за флауту присуствовало је угледном часу на тему „Значај абдоминалног дисања у артикулацији“, чији је реализатор наставница Тијана Јовев.

Тема часа је упознавање са једноставним повезивањем правилног дисања и артикулације. Активирањем абдоминалних мишића, благим пулсирањем мишића, артикулација постаје јаснија и чистија, а ту вештину треба представити ученицима тако да им то буде интересантно, инспиративно и забавно. Дисање и сама поставка артикулације се могу представити на различите начине, а једини „прави“ начин је онај који „делује“, тако да је циљ часа развијње и комбиновање различитих вештина које омогућавају индивидуалан приступ сваком ученику.

Колегинице са стручног већа су радо учествовале у дискусији, а ученице Маша Матејић и Сара Мудрић, у класи Тијане Јовев, демонстрирале су сваку вежбу и заједно са наставницама коментарисале шта би требало да поправе и на који начин.

Час је протекао у изузетно позитивној атмосфери, а разговор и размена искустава ће послужити свима као пример добре праксе у даљем раду са ученицима.

• ***«Могући методички поступци увода у двоглас» стручног већа за теоријске предмете***

Огледни час из солфеђа на тему: «Могући методички поступци: Увод у двоглас», одржан је 27. новембра 2023. године, у трећем разреду Основне музичке школе „Невена Поповић“ којем је присуствовало стручно веће теоретских предмета и педагог школе.

У активностима за реализацију часа, учествовали су ученици трећег разреда шестогодишње музичке школе издвојеног одељења у Винчи. Час је протекао у позитивној атмосфери, ученици су се вредно истицали, постављали питања, активно учествовали и сарађивали.

Циљ часа је био увод и оспособљавање ученика за вокално извођење двогласних мелодијских примера, као и развијање склоности ка колективном извођењу. Развој музичке логике и способности разумевања двогласног музичког садржаја уводи се поступно и то кроз певање примера привидног двогласа, слушање музике, певање бордунског двогласа, као и извођење ритмичко-мелодијског примера. У све то је неизоставно укључен развој хармонског слуха где важну улогу има хармонизација коју наставник свира на клавиру.

Ученици и колеге су позитивно и одушевљено реаговали на одабране слушне примере, као и на упознавање са нашом музичком традицијом. Посебно занимљиво, али и изазовно, им је било изводити ритмичко-мелодијски пример уз певање једне мелодијске линије и тапшање ритмичког записа.

Атмосфера на часу била је, пре свега радна, али и непосредна уз слободне, занимљиве коментаре ученика.

Након часа уследила је дискусија са колегама о самом току часа, одабраним примерима, разменом различитих идеја о наставку рада на двогласу.

• **Огледни час на тему: „Етиде – приступ и методе рада“**

У среду, 27. новембар 2023. године, стручно веће за клавир је присуствовало часу на тему „Етиде - приступ и методе рада“, који је одржала наставница Андријана Ђокић.

Наставница Андријана је предочила осталим наставницима и ученици свој приручник о правилном вежбању етида и уопште техничких вежби. Циљ је стицање знања ученика о правилном вежбању ради бржег и лакшег увежбавања етида и осамостаљивање ученика да техничке вежбе (етиде) приволе.

Етиде су јако битне за техничку поставку и осталих композиција, а сам ученик треба да схвати начин вежбања како би му оне биле што интересантније за рад и вежбање. Ученица трећег разреда клавира, Ива Љубисављевић, присуствовала је часу и пратећи инструкције наставнице Андријане, увежбала несигурне делове композиције, на разноврзне техничке начине.

Час је протекао у позитивној атмосфери, а остали наставници су закључили да исти може да послужи свима као пример добре праксе у даљем раду са ученицима.

- **Огледни час: «Филмска музика»**

У среду, 6. децембра 2023. године, у просторијама школе, наставник упоредног клавира Драгана Пешић, реализовала је огледни час на тему „Филмске музике“.

Пошто се деца, у овом случају ученици, са филмском музиком свакодневно сусрећу, наставник поставља питања којима долази до мишљења ученика о филмској музици : Где се користи ? (На филму, у серијама, у Тв драмама...) Која је њена улога и какви би били филмови без ње? (да појача емоције, боље објасни радњу, били би празни...) Ко је изводи? (оркестри, соло инструменти, гласови...)...

Иако неупадљива, музика на филму веома снажно делује на свест и осећања публике. Она може да спаја или да раздваја целине, да враћа у прошлост, да објасни израз на глумчевом лицу, да успори или убрза ток радње, да додели драмским ситуацијама трагично, комично или било какво друго усмерење.

Композитор је аутор филма, заједно са сценаристом и редитељем. Унутар овог тројства мора да постоји сарадња током прављења филма, а од појаве звучног филма посебно је важна између композитора и редитеља. Можда чак највећу одговорност за музику сноси режисер, који има за обавезу да пажљиво процени и упуту композитора на стварање дела које ће бити у служби веће целине, које ће створити потребну атмосферу. Стил музике као и њен садржај зависе од тога какве емоције режисер жели да изазове код публике. Они могу да зависе од места радње, времена, ликова, ситуација, а постижу се комбинацијом различитих инструмената, начином аранжирања и оркестрације, као и одабиром одговарајућег жанра музике.

Улога

Примарна улога музике у филму је функционална, зато што је филм као уметничко дело резултат колективног уметничког и занатског рада и њиховог хармоничног усклађивања. Дакле, код музике на филму се првенствено цени њена естетска вредност. Да би се остварио циљ, музика на филму треба да буде неприметна и неупадљива за обичног гледаоца, треба да делује као саставни део слике.

Филмови често имају одређене музичке теме за различите ликове, што потиче још од Рихарда Вагнера, где се тај појам зове лајтмотив. Тема се не мора сваки пут појавити дословно, већ у различитим варијацијама у зависности од ситуације коју треба да представе. Најбољи примери

за успешну и популарну примену лајтомотива јесу филмови „Звездани ратови“ Џорџа Лукаса, где је композитор Џон Вилијамс написао чувене теме за ликове Дарт Вејдера, Лука Скајвокера и принцезе Леје, триологија „Господар прстенова“ Питера Џексона за који је музику писао Хавард Шор, као и „Пирати са Кариба“ где се такође могу чути различите теме за главне ликове и места радње.

Следи извођење одломка-главне теме из филма “Пирати са Кариба”. Ученица најпре изводи композицију која је била задата за домаћи задатак и раније обрађена уз обраћање пажње на правилну артикулацију и динамику.

Наставник пита ученике која је разлика између претходног музичког примера и Нининог извођења и објашњава да је клавир био први инструмент који је пратио дешавања на сцени док још није било звучног филма због потребе да се непријатни звукови, шумови пројектора прекрију музиком и да се ублажи неприродност слике без звука. Касније су филмску музику изводили и читави оркестри.

Поједини инструменти су погодни за дочаравање различитих ситуација : пиколо флаута је погодна за приказивање једрењака, пијаца или сеоба птица, бас кларинет за убиства, хорна за сцене лова у шуми или величанственост великих пространстава, саксофон за сцене из казина или бара, као и за булеваре у магли, хармоника за приказивање луке, морнара или париских предграђа, харфа за кишу и пљускове, виолина за састанак љубавника, виолончело за дубока размишљања, сањарења, месечине, замишљања, контрабас за драматизацију радње, а пицикато техником за полицијске трилере. (Музички примери прате излагање)

У наставку часа ученице-гошће које су раније добиле задатак да увежбају главну тему из филма “Пирати са Кариба” изводе заједно са Нином главну тему. Након свирања одговарају на питање шта им се више допало и који начин ивођења боље дочарава атмосферу из филма и зашто? (Заједничко свирање, више различитих боја инструмената, гласноћа...)

Употреба

Музика у филму може бити наменски компонована посебно за тај филм, а може бити и већ постојећа, односно архивска -већ компонована. Свако прилагођавање већ постојеће музике, другачије аранжирање или другачији састави оркестра третирају се као оригинално компонована музика. За музику преузету из опуса неког композитора, има много примера: Шубертову „Недовршену симфонију“ користио је Луис Буџуел у филму „Златно доба“ из 1930. године. Музика Јохана Себастијана Баха нашла се у филмовима „Марсељеза“ Жана Реноара из 1938., Чарли Чаплин се у филму „Диктатор“ из 1940. године определио за увертиру из Вагнерове опере „Лоенгрин“. У филму „Златне кочије“ Жана Реноара користе се Вивалдијева „Годишња доба“, а Албинонијев „Адађо“ може се чути у „Процесу“ Орсона Велса из 1962. Росинијева музика из опере „Севиљски берберин“ коришћена је у Фелинијевом „Осам и по“ из 1963., а Моцартова музика коришћена је у филму „Амадеус“ Милоша Формана из 1984. године, као и Бетовенова музика у филму „Соба с погледом“ Џејмса Ајворија из 1985. године, комад „Месечина“ из „Бергамске свите“ Клода Дебисија у филму „Френки и Џони“ Герија Маршала из 1991. године. У последњих неколико година, примери могу бити неки од филмова који су награђени Оскаром: „Краљев говор“ Тома Хупера из 2010. године где се у једној од последњих сцена веома ефектно користи Бетовенов други став „Седме симфоније“, као и „Дрво живота“ Теренса Малика из 2011. године, у ком се користе многа дела класичне музике, између осталих и Купренов рондо „Лес Барицадес Мистеријеусес“ и Сметанина „Влтава“.

Поступак стварања филмске музике

Сарадња режисера и композитора

За холивудску, а и многе друге производње филмова, посебно у скорије време, композитор најчешће почиње са радом када је процес снимања при крају, отприлике у исто време када почиње да се монтира. Режисер и композитор заједно гледају филм који није коначно измонтиран и бележе где и у ком трајању треба да постоји оригинална музика, као и у којим деловима она треба да буде специфична. Композитор тада бележи колико тачно треба да траје одређени део да би знао колико

дугу партитуру треба да компоује. У неким околностима, догоди се да композитор пише музику само на основу сценарија. Такав начин рада је веома захтеван и тежак, али ако се режисер залаже за такву политику и ако сматра да музику може да уклопи не само у једном тачно одређеном тренутку у филму, већ да постоји више могућности за то, резултат може да буде одличан. Композитор често компоује само основне тематске материјале, а њих касније преузима и обрађује група специјализованих аранжера и прилагођава их укусу публике.

Док пише музику, композитор може да компоује на старомодни начин, уз помоћ оловке и хартије, а режисеру представља свој рад на клавиру, пре коначне оркестрације, а може, како је данас све чешће случај, компоновати користећи посебне софтвере рачунарске технологије. Композитор може имати од две недеље до три месеца времена да заврши свој посао, а у просеку има шест недеља.

Неми филм -Настанак

У историји филма, па и филмске музике постоје две јасно одвојене епохе: епоха немог и епоха звучног филма. Неми филм смо већ поменули, а од појаве филма, 1895. године, па све до појаве звучног филма, 1927. године, музика која је пратила филм изводила се посебно због немогућности снимања звука на филмску траку. У почетку, оркестри су били ти који су пратили покретне слике. Међутим, често се догађало да та оркестарска музика није била усклађена са радњом филма, па је оркестар убрзо био замењен клавијеском пратњом.

Можда је најзначајнији тренутак за постанак филмске музике био управо онај када су вешти пијанисти својом импровизацијом допринели томе да музика карактерно прати радњу филма. Понекад је поред пијанисте била још једна особа која је уз помоћ импровизованих ударачких инструмената и справа за произвођење различитих звучних ефеката учествовала у звучном обогаћењу филма. Неки већи биоскопи, посебно у већим градовима, имали су своје оркестре који су свирали одломке из популарних опера, оперета и дела забавне, народне и плесне музике, који нису нужно пратили радњу филма, тако да је опредељење неких композитора да праве музику само за филм био велики помак у историји филмске музике. Они још увек нису компоновали музику за само један одређени филм, већ су правили збирке музичких одломака различитих карактера, прилагођеним за различите ситуације и сцене филма. Ти одломци су имали програмске називе, као што су: драмска, лирска, идилична, ведра, неутрална, музика за сцене прогона, бежања, месечине, буре итд.

Звучни филм-Појава звука на филму

Појавом звучног филма није се само музика попела на вишу лествицу, већ су то били остали елементи звука на филму: говор и шумови праћени звучним ефектима. Звучни филм и данас не може без ових елемената при чему је од велике важности хармонично усклађивање свих ових елемената у служби филма. Основна улога музике у немог филму је била илустративне природе, као и замена за звучне ефекте. Међутим, кратке сцене немих филмова нису дозвољавале већи развој филмске музике. У немог филму, није било паузе за музику, зато што када би дошло до ње, гледаоци би приметили „звучну рупу“ и доживели би непријатно осећање. Када је филм постао звучни, односно озвучен још у току производње, а не тек у току пројекције, дошло је и до промена у музици. Она сада више није била сама, већ је делила звучни простор са говором и шумовима. Међу композиторима који су радили на филмовима на почетку појаве звучног филма значајни су Дмитри Шостакович и Сергеј Прокофјев,

Савремени филм

Од композитора филмске музике новије генерације, мора се истаћи Ханс Зимер. Он је немачки композитор за кога је карактеристично комбиновање електронске музике са могућностима симфонијског оркестра. Најпознатији филмови на којима је он радио су: „Кишни човек“ Берија Левинсона из 1988. године, „Возећи госпођицу Дејзи“ Бруса Бересфорда из 1989, „Птица на жици“ Џона Бадама из 1990, „Телма и Луиз“ из 1991. и „Гладијатор“ из 2000. Ридлија Скота, „Пирати са Кариба“ Гора Вербинског из 2006. и 2007, као и Роба Маршала из 2011, „Кунг

фу панда“ Марка Осборна и Џона Стивенсона из 2008. Индијана Џоунс“, „Шиндлерова листа“ из 1993. године, „Супермен“ Ричарда Донера из 1978., „Хари Потер“ Криса Колумбуса, дела су Џона Вилијамса и француски филм “Чудесни свет Амелије Пулен”.

Нина изводи валцер “Поновно откривање” из филма “Чудесни свет Амелије Пулен” поштујући артикулацију и трудећи се да јасно дистанцира десну од леве руке.

Пре извођења наставник описује карактер главне личности из филма. Поновићемо више пута композицију на различите начине (нежно, грубо, гласно, тихо) док ученици не буду препознали који је најбољи начин извођења који описује главну личност. У исто време се увежбава правилан прсторед и прецизан ритам.

Анимирани- цртани и дечји филмови

Анимирани или цртани филм је вид филмске уметности. За разлику од играног филма, у цртаном филму су ликови и позадина нацртани. У ову се скупину често стављају филмови у којој ни ликови ни позадина нису нацртани али нису нити стварни, живи, ликови него лутке. Државе, највећи произвођачи цртаних филмова су САД, Јапани Индија. Филмови за децу су такође посебан изазов за композиторе јер су деца често и најзахтевнија публика и потребно их је додатно анимирати.

Музику из дечјег филма “Мери Попинс”-”Димничар”изводе на клавиру четвороручно ученица и наставница.

Након свирања ученици препознају песму.

• Угледни час на тему: «Почетна мотивација и очекивања ученика од музичког образовања»

У четвртак, 14. децембра 2023. године, угледни час на тему: «Почетна мотивација и очекивања ученика од музичког образовања» је одржала наставница виолине, Марија Цвејић, стручном већу за гудачке инструменте, у просторијама матичне зграде ОМШ „Невена Поповић“ у Гроцкој. Угледном часу су присуствовали сви чланови стручног већа и педагог школе.

Час је почео кратким уводом о важности и значају познавања и разумевања теме мотивације и очекивања ученика од музичког образовања. Истиче се да стечена знања наставник може употребити како би обогатио и употпунио рад са ученицима, у било ком периоду њиховог образовања. Колегиница је предала писани материјал присутним наставницима и започела предавање, које се ослања на доступне резултате истраживања рађеног у Србији, где се на пет узрасних нивоа (од 5 до 25 година, преко 500 испитаника), може извести следећих неколико закључака. Као прво, када је реч о почетној мотивацији ученика у основном музичком образовању, они наводе да је главни разлог за почетак музичког школовања љубав према музици, а затим следе и љубав према певању, свирању, игри у учењу нота. Родитељи се такође помињу као они који су дали предлог. У току прве половине основне музичке школе, ученици и даље саопштавају о унутрашњим изворима за бављење музиком. Већина ученика изјављује да је одлука о почетку музичког школовања била „у њиховим рукама.“. Као друго, када се ради о очекивањима ученика на самом почетку школовања, налази говоре да су ученици у потпуности задовољни својим певањем песмица, учењем нота и социјалним аспектима комуникације. Такорећи, за њих је бављење музиком игра. Очекивања ученика основне музичке школе фокусирана су и на учење инструмента и готово сви су задовољни, сматрајући да су оно што су очекивали и добили.

Међутим, показано је да се висока унутрашња мотивација и очекивања даровитих са узрастом повећава, као и разноврсност природе онога што даровити очекују од високе образовне институције (лични раст и развој; унапређење креативног вокално-инструменталног извођења; разноврсна музичка искуства; когнитивна стимулација и плодна образовна размена), очекујући да ће им компетентни и лично ангажовани наставници помоћи у остварењу циљева.

Оно што изненађује јесте упадљиво опадајући тренд испуњености очекивања са порастом нивоа образовања и узрастом. Ова несразмера могла би се једним делом објаснити повећаном

критичношћу, самопреиспитивањем, релативношћу вредновања квалитета извођења и увидима који расту са узрастом, као и перфекционизмом и извесним степеном степеном анксиозности који одликују музичаре.

Када говоримо о очекивањима студената, али ученика од музичког образовања, морамо поменути и очекивања која они имају од наставника. Наставник, између осталог, треба да буде частан и стручан, да се залаже на послу и мотивише ученика, подстиче га да ради и вежба и подстиче развој самосталности и самопоуздања.

Нажалост, на основу рађених истраживања, има основа за закључак да наставници не дају адекватан одговор на потребе студената у домену подршке, њиховог личног развоја, подстицања, разумевања, јавног наступа, педагошких метода и иновирања наставе.

Резултати истраживања, такође, указују на то да је реч о образовном систему који је још увек традиционалан и коме недостаје флексибилности и иновативности.

И на крају, поставља се питање, да ли пракса музичког образовања заиста не испуњава очекивања даровитих, или можда они очекују превише?

На крају предавања је уследила дискусија и размена мишљења.

Час је протекао у пријатној, опуштеној, радној и динамичној атмосфери.

- ***Учење свирања и упознавање пијанистичких дела кроз слике, звук и приче***

У четвртак, 14. децембра 2023. године, одржан је час са ученицима упоредног клавира на одсеку Српско традиционално певање у класи наставнице Катарине Георгијевић. Ради лакшег савладавања клавираног програма и боље мотивисаности ученика, примењен је и реализован креативни и иновативни приступ у раду како би се ученици оспособили за самостални рад и проширили своја знања на пољу клавиране музике.

Час је почео с кратким излагањем наставнице Катарине Георгијевић о имена композитора, њиховим делима и преслушавањем композиција. Након записивања имена, епохе, века и композиције ученици су изабрали по једну композицију. Наставница је дала нотни материјал и литературу уз помоћ које су могли добити више информација о изабраном композитору. Након тога, ученици су анализирали дела и одсвирали почетне тактове, певајући и реализујући задату мелодијску линију.

На крају предавања, ученици су записали кратке информације, анегдоте и нешто што је њима било значајно и интересантно за тог композитора. Уз размену искустава и идеја, развио се дијалог о композиторима, њиховим делима и времену у ком су живели. Час је протекао у креативној, пријатној, динамичној и интерактивној атмосфери.

С обзиром на то да је реч о четворогодишњем школовању и ученицима старијег узраста који се са свирањем клавира сусрећу тек с једанаест или дванаест година приступљено је с новијим и

пријемчивијим музичким садржајима који ће њима бити познати и интересантни за рад, а довољно поједностављени тако да могу да их савладају. У наставку је описан процес рада уз помоћ ког би се ученици истовремено могли упознати с различитим епохама, композиторима, њиховим делима и пијанистичким репертоаром.

Композиције које свирају су прилагођене млађем узрасту, почетног нивоа. Мелодија је истакнута, али хармонска пратња знатно поједностављена што ипак не штети звучности и препознатљивости дела, а омогућава ученику да препознавајући познату мелодију лакше свира и стиче самопоуздање. Поред свакодневног програма који редовно свирају на сваком часу имају задатак да донесу по једну кратку информацију о свом изабраном композитору, да је поставе на пано где је изложена фотографија композитора и да одсвирају неки део композиције коју припремају.

С обзиром на то да ученици похађају Српско традиционално певање на ком истражују традиционалне мелодије и усавршавају своја извођења истих, показали су велику заинтересованост и за учење свирања на клавиру. Иако је овакав вид рада садржајно и карактерно другачији од онога што уче на главном предмету, несвакидашњи приступ делима им се допао као начин да продру у нова сазнања, стекну ширу слику пијанизма и прошире своје видике. Радећи на сазнајном процесу, многи од ученика су испољили добар ниво способности, изражајност и даровитост. Подстакнути причама о животу уметника и о томе како је настало дело које су изабрали - стекли су већу заинтересованост, вољу и самопоуздање за свирање. Посебно су им привукла пажњу дела Јохана Себастијана Баха, Волфганга Амадеуса Моцарта, Лудвига Ван Бетовена, Јоханеса Брамса, Александра Скрјабина и Фредерика Шопена.

На пробном часу, ученици су показали велику заинтересованост, ангажованост и посвећеност. Изражавајући жељу да што више сазнају и што боље савладају дела, током часа проналазили су по једну нову информацију која им је привукла пажњу. Од почетка часа до краја, умели су према звуку композиције или фотографије да кажу о ком композитору је реч, ком делу и епохи. Са жељом да ученици овом тематиком и начином рада буду подстакнути, заинтригирани и заинтересовани да се упознају са широком палетом композитора и њихових дела, као и да тиме унапреде своје уметничке вештине, ангажованост и умеће, у наредном периоду, током другог полугодишта у плану је реализација и припремање изабраних дела.

- *Закон о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о основном образовању и васпитању, Закона о уџбеницима*

У суботу, 16. децембра 2023. године, у просторијама матичне школе у Гроцкој, директорка школе др Бранка Ивковић-Петронић одржала је, уз помоћ секретара Јасмине Потпић, приказ садржаја из области образовања и васпитања на тему; Закон о изменама Закона о основама система образовања и васпитања, Закон о основном образовању и васпитању и Закон о уџбеницима“. Предавању су присуствовали сви наставници и стручни сарадници школе.

Наиме, 27. октобра 2023. године изашли су нови акти („Службени гласник РС“ број 92) – кровни које је школа у обавези да прилагоди у наредних пар месеци. У изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања извршене су измене и уведене новине које се тичу: стандарда образовања и васпитања; општих међупредметних компетенција, школске и радне године, планова и програма наставе и учења, праћења и оцењивања ученика, оцењивање и напредовање ученика, владање ученика, општи успех, приговор на оцењивање, оцену и испит, одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, Васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика, повреде забране, лиценца наставника, васпитача и стручних сарадника и све у вези са лиценцом, Норма непосредног рада наставника, васпитача и стручног сарадника, ЛИСП, ЈОБ, подаци у регистру деце, ученика, одраслих и студената, подаци у регистру установа, Евиденција о запосленима у установи, Подаци у регистру запослених у установама, Евиденција о запосленима у установи, Подаци у регистру запослених у установама, Казнене одредбе.

Измене и допуне Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 92 од 27.10.2023.) извршене су измене и уведене новине које се тичу: делатности основног образовања и васпитања, задатак школе вазан за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и образовање и васпитање ученика са изузетним, односно посебним способностима, језика остваривања образовно-васпитног рада, школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, школа посебне педагошке оријентације, циљеви основног образовања и васпитања, опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања, програми, обавезни предмети, изборни програми и активности, развојни план, план и програм наставе и учења основног образовања и васпитања, школски програм, годишњи план рада, трајање основног образовања и васпитања, организација образовно-васпитног рада, настава, разредна и предметна настава, настава за ученике на кућном и болничком лечењу, настава код куће, настава на даљину, програм школског спорта и спортско-рекреативних активности, програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања, програм ваннаставних активности ученика, здравствена заштита ученика у школи, Излети, екскурзије и настава у природи, Школска библиотека, Дечје и ученичке организације у школи, Вођење летописа и представљање рада школе, Ученичке задруге, образовање у иностранству, Ученици – упис, Упис у школу за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, Упис у музичку, односно балетску школу, Одговорност за упис и редовно похађање наставе, Време проведено у школи, Распоред и трајање часа, Оцењивање, Успех ученика и оцена, Општи успех ученика, Оцењивање владања ученика, Додатна подршка у образовању и васпитању, Ослобађање од наставе, Превоз и исхрана, Разредни испит, Поправни испит, Испит из страног језика, Завршни испит, Државно испитивање, Евиденције - Евиденција о ученику, Евиденција о успеху ученика, Евиденција о образовно-васпитном раду, Вођење евиденције, Јавне исправе и Признавање страних школских исправа.

Измене и допуне Закона о уџбеницима („Службени гласник РС“ број 92 од 27.10.2023.) подразумева измене предмета закона, Обавезно и друго наставно средство, Финансирање уџбеника средствима буџета Републике Србије, Нискотиражни уџбеници, Издавачи уџбеника, Утврђивање плана уџбеника, Подношење захтева за одобравање рукописа уџбеника, Стручна оцена квалитета рукописа уџбеника, Стручно мишљење о квалитету рукописа приручника, додатних наставних средстава, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, Надлежност за одобравање рукописа приручника, додатних наставних средстава, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, Избор уџбеника и Казнене одредбе.

- **Угледни час „Развој креативности у индивидуалној настави кроз групни рад“**

У среду, 17. децембра 2024.године је одржан огледни час у реализацији Катарине Фаркаш, наставнице клавира у издвојеном одељењу у Врчину. Часу су присуствовали наставници стручног већа за клавир у циљу развијања способности за изражавање и уобличавање емоција и призора из свакодневног живота путем музике и примене стечених знања у тимском раду, као и активирања истраживачког духа и оспособљавања деце за самостални рад.

У креативној радној атмосфери изражавани су утисци и запажања о представи звука у природи, тону, покрету, имагинацији, апстракцији, карактеристикама инструмената и заједничким радом је креиран комад кратке форме, а дочарава сиви дан у сумрак који се назире кроз прозор учионице. Наставници су веома успешно успели да реализују разноврсне методе понуђене кроз корелацију инструмента и солфеђа и повежу их функционално у неодвојиву целину што ови предмети заправо и јесу.

Утисак је наставника је да овакав вид рада доприноси већој заинтересованости ученика за бављење музиком, слободнијој комуникацији међусобно и са наставником и развија њихову креативност.

- **Угледни час на тему: „Поставка прстореда леве и десне руке на гитари“**

У петак, 29. децембра 2023. године, чланови стручног већа су имали прилику да присуствују угледном часу наставника Милоша Зубца, на тему: „Поставка прстореда леве и десне руке на гитари“.

У уводном делу се говорило о значају прстореда леве и десне руке на гитари и његовом утицају на целокупни музички доживљај код слушалаца, као и на технички аспект код извођача. Данашња пракса у основним музичким школама, а у великој мери и у средњим школама, се наслања на Сеговијину методу. Наставници осмишљавају прстореде за леву и десну руку, прилагођавајући их сваком ученику појединачно. На тај начин ученик развија свој поглед и разумевање кретања мелодијске линије, као и пратње и постаје самосталнији при обради новог градива.

Гитара је инструмент на коме се на највише начина може одсвирати један одређени тон или мотив. Што је композиција хармонски богатија, било да је писана двогласно или трогласно, комбинације за прсторед постају све компликованије. Осим тога, постоје разни аспекти који утичу на правилну израду прстореда у гитарској литератури класичне гитаре. Међу њима најважнији су: музички правац, трајање тонова, тонска боја, жице на гитари, техника десне руке...

Осим горе наведених ставки, на прсторед леве и десне руке у гитарској литератури утичу: модел гитаре, физиономија прстију, облик ноктију, моторика прстију, мелодијска линија, узраст ученика и други.

Из свега наведеног закључује се да је правилан прсторед леве и десне руке први битан фактор у обради новог градива који, ако се потпуно усвоји, у великој мери олакшава даљи рад на новом градиву.

Угледном часу су присуствовали: Милош Зубац (предавач), Ђорђе Станковић, Богдан Благојевић, Невена Манојловић, Марко Марисављевић и Душан Чоловић (педагог).

• **Угледни час: «Техника леве и десне руке на виолончелу у првом циклусу основне музичке школе»**

У среду, 05. 02. 2024. године стручно веће гудача је присуствовало угледном часу на тему Техника леве и десне руке на виолончелу у првом циклусу ниже музичке школе, који је одржала наставница Јована Радојковић.

Час је почео најпре образложењем због чега је битно да се о овој теми разговара. Наиме, како је рад са ученицима на инструменталном одсеку индивидуалан, пре свега је јако битно да се сваком ученику приступи на посебан и њему својствен начин, па се тако и почетна техничка поставка мора прилагодити сваком ученику и његовој физиономији, односно грађи руку, узрасту као и сензибилитету и степену досад развијене моторике финих покрета и осећаја за координацију. Час је подељен у три етапе:

1. Упознавање ученика и инструмента у првом разреду
2. Рад на даљем развоју технике свирања у циљу музичког развоја током другог разреда
3. Припрема ученика за прелазак у други циклус музичког образовања

✓ **Упознавање ученика и инструмента у првом разреду**

Наставница је у првом делу часа предочила колегама да је јако битно да се приликом првих сусрета ученика и инструмента кроз игру ученику приближи начин држања инструмента како би ученик добио додатну мотивацију да прве техничке захтеве, који су веома комплексни и захтевају понекад и стицање снаге и физичке кондиције поготово код деце ситније грађе, лако премосте и прихвате да је процес учења и свирања гудачког инструмента пут који захтева стрпљење и континуирани рад који може бити занимљив и изазован као и игре које су деци блиске. Пре него што приступи раду на техничкој поставци са учеником, наставник мора добро да процени и изабере величину инструмента у односу на сваког ђака, осим основних величина инструмента које варирају у просеку од 1/4 до 4/4 инструменти се у односу на произвођача разликују понекад значајно по обиму односно ширини корпуса, ово је веома битна ставка јер свирање виолончела захтева држање инструмента целим телом па је веома пожељно да ученик што природније и самим тим ефикасније прихвати и савлада прве кораке свирања.

Када ученик полако почне да усваја прве основе поставке седења за инструментом и држања инструмента, наставник бира литературу из које ће са учеником учити прве песмице, које ће у почетку подразумевати свирање једном руком а затим другом. Јако је битно да наставник не занемари то да свако дете дође са жељом да што пре произведе прве звуке и засвира песмице, тако да се првих месеци учење базира на демонстративној и практичној методи кроз стални физички контакт како би ученик научио како да се правино ослања левом руком на жице и правилно придржава гудало и води га по жицама инструмента. Односно, ученика не треба оптерећивати нотним текстом, већ прве песмице и вежбице треба да буду кратког садржаја како би ученик могао на самом часу да је меморијски усвоји да би могао приликом самосталног вежбања код куће да се усредсреди на покрете приликом свирања. С тим у вези предочено је да наставник стално треба да истражује иновативнију и креативнију литературу која је блискија деци, поготово млађој, где преовладавају илустрације и крупнији нотни текст као и мелодије блискије и познате деци, па је тако предложила приручнике и књиге које користи и сама у раду, поред оне из „Службеног гласника“, као што су Виолончело абецеда (The ABCs of Cello for the Absolute Beginner, Book 1), Основни елементи свирања за гудаче (Essential Elements for Strings - Cello Book 1) и друге сличне.

Тек пошто ученик овлада првим покретима, и стенкле осећај за координацију покрета леве и десне руке, а најчешће до краја првог полугодишта, може се приступити осамостаљивању ученика приликом читања нотног текста. У процесу рада са учеником у првом разреду веома је битно да наставник има стрпљења да испрати напредак сваког ученика понаособ и програм прилагођава могућностима ученика. Неће сваки ученик успети у истој мери да произведе квалитетан тон на инструменту и коригује интонацију, такође је битно да наставник ученика подсећа да приликом

учења динамичких разлика јак звук не добија из притиска десном руком на гудало поготово, већ природним ослоном на инструмент.

Ова је веома важно како ученик не би временом почео да стеже и притиска, што може довести до грча у рукама и самим тим успорити развој моторике и осећаја за покрет у даљем току школовања, а често и изазива одбојност деце према инструменту и свирању и доводи до непотребног замарања.

✓ Рад на даљем развоју технике свирања у циљу музичког развоја током другог разреда

Током другог разреда, када ученик претходно у првом усвоји основне покрете, односно потезе деташе и легато, научи да интонира левом руком у првој и евентуално четвртој позицији и савлада препознавање нота и нотних трајања, као и основне динамичке и остале ознаке наставља се на даљем усложњавању и развоју техничких способности. Оно што се не сме заборавити ни у једном тренутку, јесте да техника треба да буде искључиво у служби постизања изражајног и музикалног интерпретирања, а не сама себи сврха. У супротном рад са децом постаје сувопаран и некреативан, а учење свирања музичког инструмента и школовање у музичкој школи пре свега има за циљ да код деце развија креативност, музикалност и слободу израза. У овом делу часа разговарали смо о томе шта су циљеви у другом разреду по питању стицања техничких способности. Индивидуални приступ захтева да се опет на почетку школске године, или у току, у зависности од брзине физичког развоја детета пређе на већи инструмент, што ће се опет поновити и у трећем разреду. Сада је дете зрелије и на интелектуалном нивоу па се на часу може дискутовати о томе због чега је битно радити одређену етиду или вежбицу шта се тиме постиже и на који начин ћемо превазићи одређени технички захтев. Основни потези у десној руци који се у овом периоду обрађују јесу мартеле и стакато, најбоље је деци их приближити кроз карактерне комаде који су скрецоног или шалливог карактера, а симултано их обарђивати на краћим етидама, и кроз скале како би се постигао што бољи резултат. Рад на правилном вођењу гудала у овом периоду се доводи на виши ниво како би ученици стекли осећај за сложеније нијансирање тонских и динамичких промена као што су крешендо и декрешендо, брже и спорије вођење гудала у односу на карактер, темпо или фразу у оквиру комада и етида. Други разред је и време кад треба почети са развојем брже моторике прстију леве руке као и на јачању и артикулацији. Најчешће се у ту сврху користе Косман вежбе које подразумевају разне комбинације спуштања и подизања прстију у затвореном ставу у првој и четвртој позицији, при чему стално треба подсећати ученике да не гурају палцем врат виолончела како би постигли бољи ослонац на жице, већ да помоћу гравитације пренесу тежину руке на прсте. До краја овог разреда је такође битно да се савлада отворени став у позицијама које су савладане, односно екстензија између прстију при чему се ученик упознаје са тоналитетима који имају више од једне снизивице или повисивице. Пожељно је и да се напреднији ученици подстичу да примењују вибрато уколико су интонативно стабилни и успешно савладали претходне техничке захтеве. Наставник мора према сваком ученику да усклади којом брзином ће одређени технички захтев обрађивати и имати у виду да истовремено не треба уводити више од једног новог техничког захтева.

Припрема ученика за прелазак у други циклус музичког образовања

✓ У трећем разреду се већина ученика упознаје први пут са сложенијим формама као што су кончертина и сонатине, које су обимнијег садржаја, па је због тога битно да се сада ради на развоју свирачке кондиције применом што више претходно савладаних техничких захтева кроз скале и етиде. Како је ученик савладао у претходном разреду прелазе из прве у четврту позицију, ово је идеалан период да се уведу позиције између, па су сада заступљене скале које се крећу позиционо и без отворених односно празних жица. На овај начин ученик ће развити осећај за слободније кретање по хватнику инструмента и бити технички припремљен за савладавање пасажа који су често заступљени у цикличним делима. У другом делу часа смо поменули вибрато леве руке, који оплемењује додатно музички изражај, односно интерпретацију поготово лирских дела, у трећем разреду је пожељно да се озбиљније приступи овог техничког захтева. Да би ученик научио да контролише брзину и количину вибрата потребно је применити и радити такозване ритмизоване

вежбе за вибрато, приликом чега се вежбе примењују на сваком прсту. Све су чешће комбинације више различитих потеза гудалом, као што су комбинација стаката и легата, или деташеа и портата, мартелеа. Уопште гледано у трећем разреду ученик треба да научи да на обимнијим етидама, коадима и цикличним делима примени све оно што је савладао у претходна два разреда, и да самосталније примењује одређене техничке елементе како би постигао жељени музички изражај.

- **Огледни час: „Примена триоле кроз народне песме“**

Огледни час из стручног већа за теоријске предмете на тему „Примена триоле кроз народне песме“, реализован је 22. фебруара 2024. године у трећем разреду Основне музичке школе „Невена Поповић“ у издвојеном одељењу у Умчарима. Аутор и реализатор је наставник солфеђа Игор Стојановић.

У активностима за реализацију часа, учествовали су ученици трећег разреда шестогодишње музичке школе. Они су се вредно истицали, постављали питања, давали идеје које су побољшале садржај часа, активно учествовали и сарађивали.

Циљ часа је био усвајање основних знања о ритмичкој фигури триоли као и развијање осећаја за ритам.

Примећени је да су ученици позитивно и одушевљено реаговали на идеју певања српских народних мелодија које је користио Стеван Стојановић Мокрањац у својим руковетима, што је утицало на успешну реализацију циља часа. Приликом певања „Варај Данке“, „Маро Ресавкињо“ и „Ајде кој, ти купи“ ученици су били интонативно стабилни, прецизно су тактирали и изводили ритмичке фигуре.

Атмосфера на часу била је, пре свега радна, али и непосредна уз слободне, занимљиве коментаре ученика.

- **Предавање на тему: „Извођење модерне музике на хармоници“**

У среду, 28. фебруара 2024. године, одржано је предавање на тему „Извођење модерне музике на хармоници“, чији је реализатор Сузана Вуковић Пејић, наставница хармонике.

Тема предавања је била извођење модерне музике на хармоници у оригиналној литератури писаној за хармонику. Ово предавање фокусирао се на ултра-модерне композиције у сарадњи са Филипом Ераковићем инструменталистом који се активно бави свирањем модерне музике, тако да се дошло до нотних текстова који се на овим просторима ретко користе. На овом предавању уз демонстрацију највише пажње се посветило Пјерлуиђи Билонеу и његовом делу „Мани Стереос“, његов рад се заснива на веома комплексном звуку, код њега не постоји граница између тона и звука. Његова музика се односи на вибрацију по угледу на далеко-источну духовност и филозофију.

Он користи од два до четири тона од којих прави врло комплексне звучне сцене. Због механичких особина инструмента звук се чини као да је понекад независан од самог акта свирања, рад руку није само артикулисање ради продукције, већ такође притискање дирки да се отвори и дозволи дешавање. У овом случају је звук у стању покрета.

Циљ овог предавања је приказати како се изводи записани нотни текст на примеру композиције „Мани Стереос“ од аутора Пјерлуиђија Билонеа. Предавање је планирано за крај фебруара, сви наставници са стручног већа за хармонику су пажљиво слушали и учествовали у реализовању истог.

- **Угледни час „Градске песме“**

У петак, 29.03.2024. године, стручно веће за српско традиционално певање присуствовало је угледном часу на тему “Градске песме”, који је одржала наставница Исидора Симанић.

Дискутовало се о историјском развоју градске музике од Другог српског устанка до Другог светског рата, као и о карактеристикама извођења варошко - градског стила вокалне праксе.

Учесници су имали прилике да чују разне музичке примере, као и да виде различите врсте ношњи у којима се изводила градска музика.

Час је протекао у позитивној и радној атмосфери.

- **Конференција „Безбедност деце у дигиталној епохи“**

У среду, 17. априла 2024. године, ОМШ "Невена Поповић" узела је учешће у улози слушаоца на конференцији "Безбедност деце у дигиталној епохи" у организацији фондације "Ангелина" и европске безбедносне асоцијације, а уз подршку Министарства за бригу о породици и демографији Републике Србије као и Секретаријата за образовање и дечију заштиту Града Београда.

Конференција је одржана у МТС Дворани са великим бројем предавача који су еминентни стручњаци у својим областима рада, како из области просвете тако и других области - здравства, социјалне заштите, правосуђа, адвокатуре и сектора за високотехнолошки криминал.

Конференција је отворена документарним филмом "Деца" који су креирали и реализовали ученици једне основне школе, а чија је тематика управо безбедност деце школског узраста. Филм је био идеалан увод у целу конференцију и оставио такав утисак на предаваче да се већина њих враћала сегментима из филма у својим предавањима.

На предавању се правио осврт на негативна дешавања која су се збивала у школском и друштвеном контексту претходних година, тражили су се одговори на питања узрока проблема безбедности деце на интернету, као и у школском окружењу и на крају учесницима конференције представљени су неки добри примери из праксе и начини на које су се овакве ситуације решавале а у најбољем интересу деце.

Захваљујемо се Фондацији "Ангелина" и европској безбедносној асоцијацији на организацији конференције, као и Градској управи Града Београда на позиву да узмемо учешће у истој и надамо се наставку лепе сарадње и заједничком раду.

На конференцији је присуствовао Душан Чоловић, педагог школе.

• **Предавање на тему: Музички живот Шапца Јеврема Обреновића – приближававање Шапца духу европске музичке и друштвене традиције**

У уторак, 23. априла 2024. године нототекар школе Мирко Јеремић одржао је предавање на тему „Музички живот Шапца Јеврема Обреновића – приближававање Шапца духу европске музичке и друштвене традиције” у Музеју шабачких Јевреја у Шапцу. Предавање је одржано као једна од манифестација у оквиру обележавања Дана града Шапца које трајало од 18. до 23. априла.

У оквиру предавања представљен је допринос Јеврема Обреновића за Шабац у контексту развоја музичке културе. Поред тога, било је речи и о првом клавиру у Шапцу, композиторима Јосифу Шлезингеру и Роберту Толингеру и првом учитељу музике у Шапцу Димитрију Тиролу, као и Анки Обреновић – првој женској особи која је свирала клавир и тадашњој Србији.

Указано је на музички стил ком су се тадашњи композитори изражавали у својим композицијама које је Анка свирала, као и на чувена салонска окупљања која је Анка Обреновић организовала и на којима се изводила музика.

Предавање је било успешно и медијски пропраћено.

- **Свечана академија: „Учитељ Доситеј“**

У уторак, 23. априла на Великој сцени Народног позоришта Задужбина „Доситеј Обрадовић“ у оквиру „Доситејевић дана“ реализовала је Свечану академију "Учитељ Доситеј", под покровитељством Министарства просвете Републике Србије. Свечана академија отворена је химном Републике Србије у извођењу Академског хора „Колегијум музикум“, који су у току целог програма изводили одабрана дела из раздобља и животног пута Доситеја Обрадовића.

Након извођења химне „Боже правде“ присутнима се обратила министар просвете проф.др Славица Ђукић Дејановић након чега је у име Министарства просвете уручила Повеље "Доситеј Обрадовић" појединцима и установама за посебан допринос просвети. Такође академију су уприличили драмски уметници Нела Михаиловић и Борис Пинговић говорећи одломке из дела Доситеја Обрадовића „Буквице“, „Ижичини дарови“, „Писмо Харалампију“, „О должном почитанију к наукама“, „Мезимац“ и „Совјети здраваго разума“.

Академија је завршена песмом „Востани Себе“ по тексту Доситеја Обрадовића а у извођењу Академског хора „Колегијум музикум“ и мушког хора Првог певачког друштва 1905 из Шапца.

Треба нагласити и то да се у овој години навршава 240 година од објављивања Доситејевог дела „Совјети здраваго разума“ и 220 година од објављивања чувене песме буднице „Востани Србије“, па Задужбина „Доситеј Обрадовић“, осим ове свечане академије планира још неколико значајних догађаја као што су: научни скуп са међународним учешћем „Савременост Доситејевог дела“, као и изложбу посвећену Доситеју и његовом делу под називом „Сазвежђе Доситеј“.

- **Корелација између музичких предмета – Осврт на анализу музичке збирке Мирјане Живковић «За дечје руке на белим и црним диркама»**

У петак, 14. јуна 2024. године у просторијама матичне школе у Гроцкој, директорка школе др Бранка Ивковић-Петронић приказала је стручни рад, који је презентовала на Научном скупу «Савремено и традиционално у музичком стваралаштву» - Дани Војина Комадине у Источном Сарајеву.

Своју презентацију је почела приказом живота и дела Мирјане Живковић, која је једна од истакнутих српских композиторки, музички теоретичар, писац и педагог. Оставила је неизбрисив траг у савременој српској историји музике. Као плодан и жанровски разноврстан композитор свој допринос очувању традиције и баштине започела је најпре стварањем музике за децу, јер су дечје народне песме и бројалице, уз песме домаћих аутора најпогодније за изградњу музичке писмености, доброг музичког укуса и љубави према традиционалној музици. Народне дечје песме се све мање изводе у вртићима и школама, тако да је Мирјана Живковић својом музичком имагинацијом и вештом хармонизацијом везала слух и музички доживљај створивши кратке

клавирске комаде применљиве на настави солфеђа и клавира, а све у циљу неговања наше традиције, али и упознавања и поштовања различитих народа.

✓ *За дечје руке на белим и црним диркама*

Мирјана Живковић је збирку композиција под називом *За дечје руке на белим и црним диркама* наменила деци која уче свирање на клавиру, али не само њима. Ова збирка је остварила своју првобитну замисао, а то је да буде допуна збиркама реномираних музичких педагога, са тежиштем на музичком описмењавању заснованом на дечјим и народним песмама.

Збирка *За дечје руке на белим и црним диркама* конципирана је троделно. Први део, назван *За певање и свирање*, као и сваки почетак едукације и описмењавања, садржи моделе за све тонове основне Це-дур лествице. Сам почетак збирке је корисна анимација ученика и увод почетних корака при савладавању првих основних нота, а уз пратњу наставника. Свака вежба је конципирана за одређену тонску висину. Превасходно је намењен предшколском узрасту, као и почетном музичком описмењавању на часовима клавира и солфеђа. У овим песмицама се управо огледа корелација између инструмента, у овом случају клавира (а може и других инструмената) са наставом солфеђа, јер свака песмица почиње новим лествичним тоном и у њој се користе само до тада научени тонови.

Велики беневит представљен је у *Додатку* ове збирке (четвртом делу збирке), јер се у њему налази и одговарајући аранжман истих песмица уз пратњу клавира, како би наставник (на групном и/или индивидуалном часу) могао да подржи дечје певање. На часовима клавира ученик свира научену песмицу (наизменично десном и левом руком) уз пратњу наставника, а по жељи може и да пева уз свирање. Тако се почетно описмењавање везује за слух и музички доживљај.

У другом делу збирке, која носи наслов *За мале ђаке*, налазе се дечје народне игре, песме и бројалице, уз песме домаћих аутора (Станиша Коруновић, Божидар Стефановић, Зорислава Васиљевић, Константин Бабић), које су својевремено радо певане у забавиштима и основним школама, јер након основног савладавања првих нота, ученик ће препознати многе дечје и народне песмице („Рингераја“, „Таши, таши“, „Непослушни Лазар“, „Меда Мишко“...), и верујем са радошћу их прихватити за реализацију у самосталном извођењу. Додатни стимуланс у што бржем савлађивању свирања је и додати текст строфа, који ће ученика подстаћи на још понављања, и већу сигурност.

Трећи део – *Из разних крајева* – садржи мало развијеније комаде (њих 15) на бази народних мелодија из Србије, Црне Горе, Македоније, Хрватске. Ту се налази и већи број композиција у молу. Лакши комади се могу свирати и у току бављења другим делом ове збирке. Интерпретација ће, као и увек, бити успешна ако се обрати пажња на динамику, агогику и карактер датог музичког тока.

Посебна вредност ове збирке Мирјане Живковић лежи у томе да је ово једна од малобројних збирки написаних мелодија са наших простора, те тако наставнику олакшава приступ и одабир домаћих композиција за концерте и наступе где су концепцијски неопходне. Посебно због тога јер таквих вежба има јако мало (за баш почетни узраст и прве кораке ученика).

2.2. Стручно усавршавање преко Националне платформе у коју су укључена и деца – „ЧУВАМ ТЕ“

Током школске 2023/2024. године наставници, стручни сарадници, помоћник директора и директор су похађали обуке за запослене у образовању преко Националне платформе у којој су укључена и деца – „Чувам те“.

Циљ онлајн обука на платформи „Чувам те“, јесте да ученицима, родитељима и запосленима на једноставан и поуздан начин омогући да стекну најважнија знања и компетенције из области превенције вршњачког или било којег другог облик насиља који укључује децу. Обуке је креирало Министарство просвете у сарадњи са другим надлежним Министарствима и садрже проверена знања и вештине које ће подићи компетенције све три групе на ову тему. Платформа интегрише интерактивне провере знања и систем награђивања.

Просветним радницима је након завршене обуке доступан за преузимање персонализован сертификат и признаје се 16 бодова за остварено усавршавање које предузима установа у оквиру својих активности.

Детаљан преглед обука сваког запосленог преко платформе „Чувам те“ доступан је у прилогу овог извештаја.

Облик стручног усавршавања	Назив/тема облика стручног усавршавања	Организатор	Датум реализације	Место реализације	Учесници
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Обука за запослене у предшколским установама - Стварање сигурне и подстицајне средине за развој и учење у вртићу</i>	Министарство просвете	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви запослени школе
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Насиље над децом у институцијама за смештај деце и младих у систему социјалне заштите</i>	Министарство просвете и Министарство за борачка и социјална питања	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви запослени школе
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању</i>	Министарство просвете	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви наставници који су засновали радни однос током школске 2023/24. године

Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Породично насиље</i>	Министарство просвете, Министарство за борачка и социјална питања и Министарство унутрашњих послова	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви наставници који су засновали радни однос током школске 2023/24. године
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља</i>	Министарство просвете, Министарство за борачка и социјална питања и Министарство унутрашњих послова	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви наставници који су засновали радни однос током школске 2023/24. године
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Улога установа образовања и васпитања у борби против трговине људима</i>	Министарство просвете, Министарство за борачка и социјална питања и Министарство унутрашњих послова	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви наставници који су засновали радни однос током школске 2023/24. године
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Безбедно коришћење дигиталне технологије – превенција дигиталног насиља</i>	Министарство просвете и Министарство унутрашњих послова	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви наставници који су засновали радни однос током школске 2023/24. године
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих</i>	Министарство просвете и Министарство унутрашњих послова	од октобра 2023. до јуна 2024. године	онлајн	Сви наставници који су засновали радни однос током школске 2023/24. године
Обука преко националне платформе „Чувам те“	<i>Поступање запослених у установама образовања и васпитања у ситуацијама дискриминаторног понашања</i>	Министарство просвете	од јуна до 31. августа 2024. године	онлајн	Сви запослени школе

2.2.1. Детаљан опис стручног усавршавања преко Националне платформе у коју су укључена и деца – „ЧУВАМ ТЕ“

- **Обука за запослене у предшколским установама - Стварање сигурне и подстицајне средине за развој и учење у вртићу**

У периоду од октобра 2023. до јуна 2024. године запослени ОМШ „Невена Поповић“ су посредством Националне платформе за превенцију насиља која укључује децу „Чувам те“ завршила обуку за запослене у предшколским установама под називом „Стварање подстицајне средине за развој и учење у вртићу“, како би се упознали са темама и потенцијалним проблемима у најранијем узрасту.

На овој обуци се кандидати упознају са тим како можете да створите сигурну и подстицајну средину за развој и учење у вртићу јер деца могу да развијају своје капацитете и уче само у средини која је подстицајна и безбедна. Због наведеног је припремљена обука на којој се стичу најважнија знања и вештине како би се обезбедио најбољи развој за децу.

Теме које су обрађиване су: значај окружења за учење и развој детета; улога одраслих; развијање свести о сопственим емоцијама код деце; како васпитачи утичу на развијање самопоуздања и самопоштовања код деце; научите децу да се заложу за себе; развијање самоуверености код деце и развијање вештина саморегулације (самоконтроле) код деце; конкретни поступци за развијање саморегулације код деце.

Аутор обуке је Министарство просвете, а обука се признаје са 16 бодова за остварено усавршавање које предузима установа у оквиру својих активности.

- **Насиље над децом у институцијама за смештај деце и младих у систему социјалне заштите**

У периоду од октобра 2023. до јуна 2024. године запослени ОМШ „Невена Поповић“ апослени школе су посредством Националне платформе за превенцију насиља која укључује децу „Чувам те“ завршила обуку за запослене под називом „Насиље над децом у институцијама за смештај деце и младих у систему социјалне заштите“, како би се упознали са темама и потенцијалним проблемима у овим институцијама.

Истраживања показују да је насиље међу децом и младима присутно и у установама за њихов смештај у оквиру система социјалне заштите. У циљу његовог препознавања, спречавања и превенције, потребно је разумети зашто до њега долази и обучити се за предузимање адекватних мера. Ова обука помаже и у испуњавању законских обавеза и доприноси промени културе у институцијама, чиме се ствара безбедније окружење за децу и младе.

Знања која се стичу су: правна регулатива у области социјалне заштите; фактори који утичу на појаву насиља у установама за смештај деце и младих; редослед поступања у случајевима насиља у установама за смештај деце и младих. Главни разлози за смештај деце и младих смештених у установама; специфичности у вези са децом са сметњама у развоју; институционално насиље и шта се може учинити; редослед поступања у случајевима насиља и одговорност установе.

Аутор обуке је Министарство просвете у сарадњи са Министарством за борачка и социјалне питања, а обука се признаје са 16 бодова за остварено усавршавање које предузима установа у оквиру својих активности.

- **Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању**

У периоду од октобра 2023. до јуна месеца 2024. године, наставници који су засновали радни однос на почетку и током школске 2023/24. године, преко платформе „Чувам те“ похађали су обуку „Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању“.

На овој обуци говорило се о знањима и вештинама које ће помоћи да се савладају стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању. Кроз примере из праксе, проверена знања на једноставан и занимљив начин су стечена знања.

Осим процедура и обавеза са којима смо упознати, добијени су и савети који могу бити драгоцени у свакодневном раду са ученицима. Све ово усвојено је кроз једноставну и гејмификовану форму, радећи промишљено припремљене провере знања.

- ***Породично насиље***

У периоду од октобра 2023. до јуна месеца 2024. године, наставници који су засновали радни однос на почетку и током школске 2023/24. године, преко платформе „Чувам те“ похађали су обуку под називом „Породично насиље“.

На овој обуци стекли смо знања и вештине која ће нам помоћи да препознамо знаке породичног насиља, али и да помогнемо ученику који трпи исто. Породично насиље никоме није омиљена тема, али оно је присутно. Осим процедура и обавеза са којима смо се упознали, добили смо и савете који нам могу бити драгоцени у нашем свакодневном раду са ученицима.

Специфичне теме ове обуке су: Могући знакови насиља у породици? Препознавање и пријављивање насиља у породици? Како обезбедити поверљивост односа са учеником/цом у процесу пријаве сазнања/сумње на насиље у породици; Сарадња школе и других институција; Мере које школа може да спроводи у оквиру подршке детету; Шта можемо да урадимо? Шта ако је ученик насилан у школи и вероватно насилан и у породици, а родитељи не сарађују са школом? Заштита школе након пријаве насиља у породици.

Сама обука је конципирана тако да је уважена комплексност и осетљивост тема кроз веома примамљив начин: интерактивне провере знања, а осим тога, платформа има и интегрисане ранг-листе

- ***Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља***

У периоду од октобра 2023. до јуна месеца 2024. године, наставници који су засновали радни однос на почетку и током школске 2023/24. године, преко платформе „Чувам те“ похађали су обуку под називом: Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља“.

На овој обуци били смо у прилици да стекнемо знања и вештине које ће нам помоћи да препознамо знаке занемаривања, дискриминације, злостављања или насиља над децом са сметњама у развоју, али и да им помогнемо да се заштите.

Положај деце и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом је посебно осетљив, и они су у далеко већем ризику да буду изложена различним облицима и врстама занемаривања, дискриминације, злостављања и насиља. Због тога је веома важно ове појаве спречити и упознати се са мерама образовне подршке чија функција је и стварање сигурног и подстицајног окружења за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.

На овој онлајн обуци научили смо шта је дискриминација, занемаривање, злостављање и насиље. Сазнали смо како заштити децу и ученике са сметњама у развоју од дискриминације, занемаривања, злостављања и насиља и упознали се са мерама образовне подршке у функцији стварања сигурног и подстицајног окружења за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Сва стечена знања усвајена су кроз једноставну и гејмификовану форму, кроз припремљене провере знања.

- ***Улога установа образовања и васпитања у борби против трговине људима***

У периоду од октобра 2023. до јуна месеца 2024. године, наставници који су засновали радни однос на почетку и током школске 2023/24. године, преко платформе „Чувам те“ похађали су обуку, под називом: «Улога установа образовања и васпитања у борби против трговине људима».

На овој обуци били смо у прилици да се боље упознамо са улогом образовног система у заштити и превенцији трговине људима, пре свега деце, односно ученика. Сазнаћемо више о Листи индикатора за прелиминарну идентификацију ученика који су потенцијалне жртве трговине људима.

За успешно спровођење превентивних мера и заштите ученика од трговине људима стекли смо потребне вештине и упознали се са корисним саветима како обезбедити подршку ученицима/деци жртавама трговине људима.

На овој онлајн обуци научили смо основне појмове феномена трговина људима, упознали се са начинима превенције трговине људима, женама и децом. Сазнали смо која је улога образовних установа у борби против трговине људима и како спровести идентификацију потенцијалних жртава трговине људима., упознали се са начинима превенције и заштите ученика од трговине људима и научили како пружити подршку ученицима жртавама трговине људима.

Сва стечена знања усвајена су кроз једноставну и гејмификовану форму, кроз припремљене провере знања.

- **Безбедно коришћење дигиталне технологије – превенција дигиталног насиља**

У периоду од октобра 2023. до јуна месеца 2024. године, наставници који су засновали радни однос на почетку и током школске 2023/24. године, преко платформе „Чувам те“ похађали су обуку, под називом: «Безбедно коришћење дигиталне технологије – превенција дигиталног насиља».

Према званичним подацима 94% младих има профиле на друштвеним мрежама, а 92,6% становишта користи мобилни телефон, што значајно повећава шансу за развојем дигиталног насиља. Да бисмо заштитили децу и младе важно је континуирано радити на јачању њихових дигиталних компетенција. Значајну улогу на том путу имају наставници и родитељи.

На овој обуци били смо у прилици да сазнамо како у школском окружењу развијати дигиталну писменост, реаговати у ситуацијама да се насиље догоди и спроводи дигиталну превенцију.

Током обуке смо сазнали шта је дигитална писменост, зашто је важно јачати дигиталне компетенција ученика, који ризици постоје у дигиталном окружењу. Научили смо како заштити ученике од дигиталног насиља. Такође, открили смо по чему се дигитално насиље разликује од класичног и како научити децу безбедном коришћењу интернета, како родитељи доприносе развоју дигиталне писменост, која је улога школе уколико до насиља дође. Упознали смо се са бројним ресурсима и материјалима за превенцију дигиталног насиља.

Сва стечена знања усвајена су кроз једноставну и гејмификовану форму, кроз припремљене провере знања.

- **Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих**

У периоду од октобра 2023. до јуна месеца 2024. године, наставници који су засновали радни однос на почетку и током школске 2023/24. године, преко платформе „Чувам те“ похађали су обуку оид називом: „Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих“.

Улога полиције у заштити образовно-васпитних установа - Полиција је један од партнера у оквиру спољашње заштитне мреже образовно-васпитних установа, чији службеници по потреби могу бити укључени у рад Тимова за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, како у превентивним, тако и у интервентним активностима, с тим што се у решавању случајева у оквиру трећег нивоа насиља, полиција обавезно укључује.

Које су још важне улоге полиције?

Приликом почетка и завршетка школске године, као и током обележавања матурских прослава, саобраћана полиција, осим информативно-едукативних активности са школском популацијом, обавља и послове појачане контроле и регулисања саобраћаја у зонама школа у Републици Србији. Такође, врши проверу возача и техничке исправности возила која се користе за ђачке екскурзије.

Ватрогасци-спасиоци интервенишу у случајевима техничко-технолошких опасности и природних непогода и реализују информативно-едукативне активности о безбедности деце у ванредним ситуацијама.

Школски полицајци обављају позорничке послове на одређеним рејонима, прикупљају сазнања о евентуалној безбедносној угрожености школа, успостављају контакте са представницима школа и развијају однос поверења са ученицима и имају важну улогу у откривању и отклањању безбедносних ризика по ученике, запослене у школама и школску имовину.

О прикупљеним сазнањима обавештавају надлежне организационе јединице полиције, које предузимају мере ради спречавања извршења кривичних дела и прекршаја. Такође, током школске године, као и поводом матурских манифестација, осим мера безбедносне заштите, организују радионице и предавања на којима информишу ученике о улози и задацима полиције и превенцији вршњачког насиља.

- **„Поступање запослених у установама образовања и васпитања у ситуацијама дискриминаторног понашања“**

У периоду од јула до 31. августа 2024. године, запослени у школи су похађали обуку преко националне платформе у који су учључена и деца – „Чувам те, на тему: „Поступање запослених у установама образовања и васпитања у ситуацијама дискриминаторног понашања“.

Ова обука има за циљ да допринесе унапређивању свести о важности борбе против дискриминације у систему образовања и обезбеђивања безбедног и подстицајног школског окружења за све учеснике у образовању. Кроз подсећање на законодавни оквир, кораке и примере из праксе, али и проверу кроз одговоре на питања, намера је да се олакша и унапреди квалитет примене два кључна правилника у области антидискриминаторних образовних политика: Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 22/16) и Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Сл.гласник РС“, број 65/18). Садржај је израђен на основу законских и подзаконских аката који регулишу поступање запослених у систему образовања у области дискриминације, као и на основу ресурса које је Министарство просвете у сарадњи са различитим партнерима израдило у циљу превенције дискриминације.

Знања која се стичу тиче се појма и дефиниције дискриминације, разлике између насиља и дискриминације, задатака тима за заштиту, обавезе директора и запослених, програма превенције, тешки облици дискриминације, процедуре и пријава ситуација дискриминације, матрице за процену нивоа дискриминације и појмовник- дискриминација у систему образовања.

Извештај сачинио Тим за стручно усавршавање и професионални развој запослених у ОМШ „Невена Поповић“ у сарадњи са наставницима, стручним сарадницима и управом школе.

У Београду,
19. јуна 2024. године

ГЛОБАЛНИ ИЗВЕШТАЈ О СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ ВАН УСТАНОВЕ

РЕД. БРОЈ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НАСТАВНИКА/СТРУЧНОГ САРАДНИКА	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	БРОЈ САТИ /БОДОВА АКРЕДИТОВАНИХ ОБУКА ПО КОМПЕТЕНЦИЈАМА				УКУПАН БРОЈ САТИ/ БОДОВА - СТРУЧНИ СКУПОВИ	УКУПНО САТИ/БОДОВА АКРЕДИТОВАНИХ ОБУКА	ДАТУМ ИСТИЦАЊА 5-ОГОДИШЊЕГ ПЕРИОДА
			К1	К2	К3	К4			
1	Александар Бијић*	Хармоника	24	16.0	8	32.0	6	82.0	01.09.2024.год.
2	Александар Гајић	Солфеђо	75.5	40.0		32.0	10	149.5	01.09.2024.год.
3	Александар Радовановић	Солфеђо		24.0		16.0	6	42.0	01.09.2024.год.
4	Александра Стевановић	Помоћник директора	107,5	40.0		32.0	13	181.5	01.09.2024.год
5	Ана Јовановић*	Српско традиционално певање	48.0	107.5		16.0	7	173.5	01.09.2024.год
6	Ана Стругар	Солфеђо		83.5			3	83.5	01.09. 2026. год.
7	Андријана Ђокић*	Клавир	24	43.5	8	16.0	10	93.5	01.09.2025. год.
8	Богдан Благојевић*	Гитара	88.0	40.0	8	32.0	10	170.0	01.09.2024.год
9	Бојана Вујашковић*	Клавир	24	40.0	8		6	74.0	01.09.2024. год.
10	Бојана Ђукић*	Солфеђо	85.0	91.5	8	32.0	6	218.5	01.09.2024.год
11	Бранислава Тријић*	Солфеђо	68.0	148.5		16.0	12	236.5	01.09.2024.год

ГЛОБАЛНИ ИЗВЕШТАЈ О СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ ВАН УСТАНОВЕ

12	Бранко Тријић	Гитара	24	64.0		32.0	10	126.0	01.09.2024.год.
13	Данило Недељковић*	Виолина	48.0	32.0	8	32.0	4	122.0	01.09.2024.год
14	Драган Станојевић*	Хармоника	24	80.0	8	32.0	10	146.0	01.09.2024.год
15	Драгана Пешић*	Упоредни клавир	72.0	99.5	8	32.0	7	213.5	01.09.2024.год
16	Ђорђе Станковић*	Гитара	32.0	107.5	8	16.0	7	165.5	01.09.2024.год
17	Емилија Гавриловић*	Флаута	40.0	16.0	8	16.0	4	82.0	01.02.2026. год.
18	Игор Стојановић*	Солфеђо	48.0	107.5	8	16.0	9	181.5	01.09.2024.год.
19	Исидора Арсић	Српско традиционално певање	24	8	8		2	42	01.09.2026.год
20	Јелена Лончар	Солфеђо		99.5			2	99.5	01.09.2025.год.
21	Јован Цинцар Костић*	Виолина	48.0	91.5		32.0	6	173.5	01.09.2024.год
22	Јована Стајић*	Упоредни клавир	48.0	32.0		32.0	6	114.0	01.09.2024.год
23	Катарина Милосављевић*	Српско традиционално певање	24.0	59.5	8	16.0	3	107.5	01.09.2025.год.
24	Катарина Станимировић*	Виолина	8	59.5			3	67.5	01.09. 2026. год.
25	Катарина Фаркаш*	Клавир	60.0	115.5	8	32.0	9	205.5	01.09.2024.год

ГЛОБАЛНИ ИЗВЕШТАЈ О СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ ВАН УСТАНОВЕ

26	Коста Пауновић	Гитара		0.0				0.0	01.09. 2026. год.
27	Магдалена Бошковић*	Солфеђо	24	59.5	8		5	93.5	01.09. 2026. год.
28	Маја Вучковић*	Клавир	24	83.5	8		5	117.5	01.09. 2026. год.
29	Марина Башић*	Упоредни клавир	52	107.5		16.0	8	177.5	01.09.2024.год
30	Марко Кончаревић*	Хармоника	24	83.5	8		4	117.5	01.09. 2026. год.
31	Милан Медошевић*	Клавир	24	83.5		32.0	8	141.5	01.09.2024.год
32	Милош Ацић*	Корепетиција	32.0	83.5	8	16.0	8	141.5	01.09.2024.год
33	Милош Зубац*	Гитара	44	123.5	8	16.0	8	193.5	01.09.2024.год
34	Милош Спасић	Коорепетитор	24	24.0	8	16.0	6	74.0	01.09.2024.год
35	Миња Марчетић*	Флаута	61	99.5	8	16.0	9	186.5	01.09.2024.год
36	Мирко Јеремић*	Нототекар	92.0	123.5	50	40.0	6	308.5	01.09.2024.год
37	Надежда Димитријевић*	Виолина	24.0	123.5	8	16.0	7	173.5	01.09.2024.год
38	Невена Манојловић*	Гитара	32.0	123.5	8	16.0	6	181.5	01.09.2024.год
39	Нина Ђурђевић	Гитара	40.0		8		4	50.0	01.09. 2026. год.
40	Нина Косанић*	Клавир	40.0	107.5	8	32.0	8	189.5	01.09.2024.год
41	Петар Швабић*	Солфеђо	16	19.5	8	16.0	5	61.5	01.09.2024.год
42	Светлана Мандић*	Виолина	16	91.5	8	32.0	8	149.5	01.09.2024.год
43	Сенка Рајшић*	Солфеђо	24.0	107.5		32.0	4	163.5	01.09.2024.год
44	Соња Дабић	Педагог	16.0	83.5	12	32.0	8	143.5	01.09.2024.год

ГЛОБАЛНИ ИЗВЕШТАЈ О СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ ВАН УСТАНОВЕ

45	Стефан Антонијевић*	Клавир	67.5	40	8		5	117.5	01.09.2026.год
46	Сузана Вуковић Пејић*	Хармоника	16	83.5	8		6	109.5	01.09. 2026. год.
47	Душан Чоловић	Педагог	104	8	8		6	126.0	01.09. 2026. год
48	Марија Цвејић	Виолина	67	48	8		2	125.0	01.09.2026. год
49	Милош Арсенијевић	Гитара	51	40	8			99.0	01.09.2026 год
50	Зора Вешковић	Корепетитор	32		8		2	42.0	01.09.2026. год
51	Јована Радојковић	Виолончело	48		8		2	58.0	01.09.2026. год
52	Александра Стошић Митић	Упоредни клавир	16		8			24.0	01.09.2026. год
53	Петар Величковић	Хармоника	24	8	8		2	42.0	01.09.2026. год
54	Тијана Јовев*	Флаута	40.0	99.5		32.0	9	173.5	01.09.2024.год
55	Марко Марисављевић	Гитара	16				2	18.0	
56	Катарина Георгијевић	Упоредни клавир	16				2	18.0	
57	Марта Јанковић	Српско традиционално певање	16				2	18.0	
58	Ања Павловић	Виолина	16				2	18.0	
59	Богдана Меденица	Флаута	16				2	18.0	
60	Светлана Павловић	Упоредни клавир	16				2	18.0	